

308692

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

జేన్వ వట్టణము 1915 నం. అక్టోబరు నెల 16 వ తేది శనివారము

No 169

వంపుటము. 2

రాక్షస నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధ అష్టమి ౮

సంచిక ౧౬౯

గాంధర్వ పూట
హోనియములు

హిందూస్థాని కర్ణాటక కీర్తనలు తగిలెట్లుగా ప్రత్యేకము తయారు చేయబడినవి.

1 నెం. పూట రూ. 80-0-0
2 నెం. గారంటీ 2 నెం. పూట రూ. 20-0-0 2 నెం. గారంటీ 2 నెం. హోనియములు తప్పి కరములు కానియెడల 1 నెం. జాలలోపుగా రిటరక్ చేయవచ్చును. మావద్ద రూ. 17-00 మొదలు ఆనేకయంతర హోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేకనే స్వయముగా హోనియమునాయించి శ్రద్ధుకొనుటకు తగిన గ్రంథములను నిప్పుడు శ్రీమాన్ బల్లారికృష్ణమా చార్యులు వారి వాటకపాటు సహకారపు విశేషముగా ఖర్చుచేయుచు నిగాన ఆలవ్వుముచేసి మోసపోతుడు. వెల 2 రూపాయల మాత్రము రోజు, సింగరు, రాతీ, సన్, హంబరు, బ్రయింపు లైకలు, కావలసినవారు మాకు వ్రాయును

మద్రాసు స్టోర్స్ సప్లయింగ్ ఏజన్స్ సి,
15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మోటారుబండ్లు నడుచుచున్నవి

ఈనెల 10-వ తేదీనుండి ప్రతిరోజు ఉదయం 7 గంటలకు కాకినాడనుండి బయలుదేరి కోటిపల్లికి 9 1/2 గంటలకు చేరును. తిరిగి ఆక్కడ 10 గంటలకు బయలుదేరి 12 1/2 గంటలకు కాకినాడచేరును. మిగిలి 1-కి కాకినాడనుండి కోటిపల్లికి రూ. 1-2-0 చార్జీ వసూలు చేయబడును. ఇతర సహజాయజీ కోరుబారు అరటికాపోస్తేజీ స్టాంపుగాని రిప్లయి కార్డుగాని పంపించుటకు జవాబులు పొందగలరు జనులయొక్క రాకపోకలను అనుసరించి ఎక్కువ రహదారి వచ్చేయెడల ఎక్కువబండ్లు నడుపుటకు ఏర్పాటుచేయబడును. మిగిలి 1-కి 10 పౌనుల తునికగల సామాను చార్జీ తేటెండ తీసికొని పోవడు. అదనముగానుండే సామానులకు ప్రతి 5 పౌనులను గాని అంతకుపైపుగాని ఒకటికా చార్జీ చేయబడును.

The English Motor transit Company,
Automobile Engineers
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COLOMBO.

Amrutanjani

Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమమృతము
చక్కని డబ్బితో చహు సీసా 1-కి వెల 0.8-0
తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుబొట్ల పోన్యోకు, పాళ్ళపుకొప్పుల బాంబోయిను. పోట్ల పొన్యోకును వన యూలి: లచే హిందూ దేశమున.
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
ప్రతిఇంటనుండిదగిన చౌకయైన వైద్యసహాయము సువాసన గలిగియుండును.
అమృతాంజన: డి.బి. 108, ప్రెస్కోడ్డు, బొంబాయి.
7, నెంబురెట్టివీధి, మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణకర్ణామృతశ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం. గీతఫలకములు.

డి. శ్రీనివాసాచార్య వారివలన పాడబడినవి.

ఒక్కొక్కటి రూ. 3

12-12401 శృష్టిహోయే	రాగమాలిక	12-12406 నమామి-నారాయణ	రాగమాలిక
12-12402 హేలోకా శృణుతి	"	12-12407 శ్రీనివాసగర-తరమ్	"
12-12398 యువ్య-శే-యస్క-నగర	"	12-12404 ఆమ్నా-యాభ్యాస	
12-12399 వాహ్నిధర్మేణ	"	12-12405 మదన-వరిహర స్థితిమ్	
12-12400 కరచరణ	కాంభోజి		
12-12403 హే-గోపాలక-హేకృపా	రాగమాలిక		

మాయొక్క ధరలపట్టిక కొరకు వ్రాయుడు.

స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు.

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad

Spencer & co. Ltd., Madras.

టీర్చివేసే షరతుగల ఇండియా గవర్నమెంటువారి బుణము.

జనులు పోస్టాఫీసు ద్వారా పైకమును చెల్లించే విషయములో షరతులను గుఱించిన నోటిసు.

గవర్నమెంటువారి ఈసంవత్సరపు బుణమును నూటికి నొమ్మవ వడ్డీ గుచ్చే షరతుమీద బుక్రొత్త కట్టె ప్రకారము తీయచున్నారు. ఇది 1923 వ సంవత్సరము నవంబరు నెల గడువు చాటుకుండు రూపాయల పోస్టాఫీసులకు. కాని గవర్నమెంటువారికి ఇష్టమైన నెడల దానిని 1920 వ సంవత్సరము అక్టోబరు తిర్వాత ఎప్పు డైనను తీర్చివేయవచ్చును.

2. కలెక్టర్, డివిజన్, బోంబాయి సగర ములలోను ఇతర ముఖ్య ప్రదేశములందును మామూలు పద్ధతి ప్రకారము దరఖాస్తులమీద 4½ కోట్లరూపాయల బుణము ఇదివరకే తీయబడి నది. అంతటితో ఆ బుణము నిలువబడినది. కాని యిదిగాక, కొద్దికొద్ది మొత్తములుగా బుణమును ఈయ గోరువారు సేవి గు బ్యాంకి పనిచేయు మిక్కిలి సమీపమునందన్న పోస్టాఫీసు ద్వారా సదరు (బుణమునకై) పైకము కట్టుటకుగాను వారికి ఖచ్చితముగా నిలుకలుగ జేయబడినది. వారు సేవిగు బ్యాంకిలో పైకము కట్టుచుండునా రైనను కాకున్నను ఇట్లు (బుణమునకై) పైకము కట్ట వచ్చును.

పైకముకట్టుట ఎట్లు.

3. పోస్టాఫీసు ద్వారా అక్టోబరు 30 వ తేది లోగా ఎప్పుడైనను దరఖాస్తులు చేయవచ్చును.

4. పూరావందలు గల రూపాయల మొత్త మునకు దరఖాస్తులు చేసికోవచ్చును; కాని ఆ మొత్తము ఒకినంద రూపాయలకు తక్కువగా ఉండరాదు. మరియు ఏ మొక్క దరఖాస్తు దారుని విషయమునైనను రూ. 5,000 లకు మించును గూడదు.

మరొక—ఒక దరఖాస్తుదారుడు ఇదివరకే నూటికి 3½ వడ్డీ పోస్టాఫీసు ద్వారా పుచ్చుకొని యున్నవాడైనను ఇప్పుడు అతడు రూ. 5,000 కంటెక్రొత్త బుణమునకు దరఖాస్తు పెట్టుకోవచ్చును.

5. దరఖాస్తు పెట్టుకొన గోరేమనిషి ఈకింది కమూనాను పూర్తిచేయవలెను ఈ కమూనా సేవిగు బ్యాంకి పనిచేయు సెలిపోస్టాఫీసు వద్దను మాత్రమే దొరుకును. అప్పుడే, అతడు ఎంత మొత్త మునకై దరఖాస్తు పెట్టుకొనుచో అది పూర్తిగా చెల్లించబడును ఈ కార్యము నిమిత్తము అతడు సేవిగు బ్యాంకిలో పాము నిల్వగలవాడైనయెడల సేవిగు బ్యాంకి లెక్కలో తనపేరిట ఉన్న పైక మును వినియోగించ వచ్చును, లేదా తీర్చుగా రొక్కరూపాయ గానే (దరఖాస్తు మొత్తమును) చెల్లించవచ్చును. దరఖాస్తుదారుడు స్వయముగా పోస్టాఫీసుకు వెళ్లవచ్చును. లేదా తన మనిషిని పంపవచ్చును. ఇట్లు చెల్లించిన మొత్తము లన్నింటికి రసీదులు ఇయ్యబడును.

6. దరఖాస్తుదారుడు చెల్లించే ప్రతి రూ. 100 కును ఆ మొత్తపు గవర్నమెంటు ప్రామిసరీ నోట్లు జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీ నోట్లు ఎవరవద్ద ఉంచుకోవలసివది.

7. ఆ ప్రామిసరీ నోట్లను దరఖాస్తుదారుడు తనవద్దనే ఉంచుకోవచ్చును లేదా అంతకంటె మేలని తనకు నోవీయెడల తన తరపున పోస్టాఫీసు అధికారులవద్దకే దానిని ఉంచుకోవచ్చును. దరఖాస్తు సమయమున పూర్తిచేయునపుడు ఈ రెండు పద్ధతులలో ఏది తనకు ఇష్టమోదానిలో తెలుప

వలయును. ఆనోట్లను తనయొద్దనే అతడు ఉంచు కొని గోరునెడల అవి అతనికి అందజేయుటకు ఎప్పుడు సిద్ధముగానుండునో పోస్టాఫీసువారు అతనికి తెలియ జేయుదురు; అతడు స్వయముగావచ్చి హాజరైనయె డల అవి అతనికి అప్పగింపబడును. వానిని పోస్టాఫీసు లోనే ఉంచుకోవలెనని అతడు నిశ్చయించునెడల అతడు స్వయముగా హాజరుకావలసిన దని కోరబ డును. కాని అవివచ్చియున్నవనియును అతనితరపున అవి (పోస్టాఫీసులో) ఉంచబడి యున్నవనియును సమాచారమును అతనికి పోస్టాఫీసువారు తెలియ జేయుదురు. తర్వాత ఒకప్పుడు అతడు ఆనోట్లను తనవద్దనే యుంచుకోవలెనని కోరేయెడల అప్పుడు అవి అతనికి అప్పగింపబడును.

వడ్డీ చెల్లించుట.

8. సంవత్సరమునకు నూటికి 4 చొప్పున వడ్డీ అర్థ సంవత్సరవారిగా అనగా ప్రతి సంవత్సరము మే నెల 31 వ తేదిన నూటికి 2 ను నవంబరు నెల 30 వ తేదిన నూటికి 2 ను చెల్లించబడును. (దర ఖాస్తుదారుడు) పైకముచెల్లించిన తేదీనుండి వచ్చే నవంబరు 30 వ తేదీవరకు గల చిల్లరరోజులకు, అతడు ప్రామిసరీనోట్లను తనయొద్దనే యుంచుకొను నెడల అతనికి ఆనోట్లు అప్పగించునపుడు రొక్క ముగా చెల్లించబడును; అతడువానిని పోస్టాఫీసు అధి కారులవద్ద ఉంచుకొనే యెడల ఈకింది పార్గా పులో చెప్పియున్న సేవిగు బ్యాంకి లెక్కలలో ఆపైకము జమకట్టబడును.

దరఖాస్తు నమూనా.

1915 వ సంవత్సరము జూలై నెల 28 వ తేది గల ఇండియా గజెటు ఎక్స్ ప్రెస్లోనరిలో చేసిన ప్రకటనలో ప్రచురము చేసిన నూటికి నాలుగుచొప్పున వడ్డీగల టీర్చివేసేషరతుగల బుణమును _____ రూపాయల మొత్తమునకై యందుమూలమున నేను _____ దరఖాస్తు పెట్టుకొనుచున్నాను.

వట్టములేకుండ (అట్ పార్గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తము నకు సమానమయిన రూ. _____ ను దీనితో నేను డిపాజిటు చేయు చున్నాను.

వట్టములేకుండ (అట్ పార్గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తము నకు సమానమయిన రూ. _____ ను పోస్టాఫీసు సేవిగు బ్యాంకి లో నాపేరిట జమయై నిల్వఉన్న మొత్తమునుండి సిద్ధపరుప గోరుచున్నాను.

వట్టములేకుండ (అట్ పార్గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తము నకుగాన దీనితో రూ. _____ ను నేను డిపాజిటు చేయుచు మిగత మొత్తము అనగా రూ. _____ నాపేరిట సేవిగు బ్యాంకిలో నిల్వ ఉన్న మొత్తమునుండి సిద్ధపరుప గోరుచున్నాను.

నాపేరిటను ఏర్పరుపబడిన బుణపు మొత్తము నాతరపున పోస్టు అండు తెలిగ్రాఫుల అకౌంటెంటు జెనరలుగారిచే ఉంచుకోబడి (దానిమీద) వడ్డీ ఆయాకాలములలో నాపోస్టాఫీసు సేవిగు బ్యాంకి లెక్కకు జమకట్టబడవలెనని కోరుచున్నాను.

నాపేరిటను ఏర్పరుపబడిన బుణము మొత్తము ఈకింది మొత్త ముల ప్రామిసరీ నోట్లుగా నాకు అప్పగించ గోరుచున్నాను.

పేరు _____
పెనిలాసము _____
1915 వ సం॥ _____ తేది.

ఇక్కడ ఉన్న కమూనాను కాపలయివదలిన చింది ఉపయోగపరచుకోవచ్చును.

వ. బట్టర్ ఫెల్డ్.
చీఫ్ కలెక్టరు.

అనవసరమైన క్లాజులను కొట్టి వేయవలెను.

అనవసరమైన క్లాజును కొట్టి వేయవలెను.

II

16
286

మనుష్యులకు వరప్రసాదము
 వోమలు, నల్లలు, చీమలు,
 చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురు
 గుల శాధల నుండి తొలగింప
 బడుదురు.
 ప్రపంచప్రసీధి వడిసిన జనాను
 వారిచే తయారు చేయబడినది.

విజయదశమి

పార్థ సత్వత్రుములు గానాదిన శమి
విజయ విజయము నూచించు విజయదశమి

- అరయ నభూతానందాంతకములు,
అఖిలభారతీయులకు బాజ్యములు సుండు.
- క. అజ్ఞ నాధిక్యమునఁ
బ్రజ్ఞ గమస్తమ నణంగ బహుభంగుల ని
త్యాజ్యతవాసహింసా
వజ్రుల పాలెన యాంధ్రవంశజాలారా !
- క. ఆయుధపూజ యొనగ్గుచు
హాయిగ ధర్మైకవిజయ మందుడు శ్రీకృ
ష్ణాయతేకృపాతిశయమున
నాయువు నానోగ్యము సిరి యగు మీ కెప్పుడున్ !
- క. శారదాగమం బపారదర్శిధృతి
కారణము, ఘనాంధకార మణిఁగె ;
శారదాప్రసాదసంపన్నులై నిజో
ద్యునులులకుఁ గడంగుఁడన్నలార !
- కే. ధర్మసంస్థాపనార్థ మత్తడిఁ గీరి
విజయ జేసిన కృష్ణుఁ డావిగ్గుచించి
ధర్మసంస్థాపనార్థ మిత్తటిరి బార్జి
చక్రవర్తికి విజయ మొనఁకుఁగాక !

కాళ్లకూరి గోపాలరావు

II
విజయగీతము.

(వేమరుమూడి శేషగిరి రావుగారు.)

క్రాయ గాఢ జాతిల్లికి వాడవలెను
క్రాయము భాద్రపదము చాలాశీక
రంబులగు నెల లిలువీడరాని గతిని
కాదుబుట్టు గ్రమ్ముచు గగనమునకు
బంధవృష్టి వర్షము ల్లులె నెనను !
దరికె భాద్రపదంబు లనుచు
రెండునెలలకు నా నిలు నిండునట్లు
కనుసంచయమున చేర్చువారతేరు !
దనర భాద్రపద భాద్రపదములమేమె
యనుచు శ్రేయవంచించు నరుకుజేర
దలచిన మోసపోయెడు తపణలిపుడు
కలికమున కొక్కరైనను కానరాదు !
వైత్యకంబు పక్షంబు వ్రాస్తగుట
లిలబధృతగునుచును తీర్థవిభులు
నర్మలు నెకాభుక్తులు నాచరించు
వార లధికంబు గాకానరాదు శేష !
భాద్రపదకృష్ణపక్ష మీపగిడిగడచె,
వర్షముకువంతరించెను, వరకల్పద్ర
వంద్యులైన శరత్కాల ప్రభాదనర !
ఆశ్వయుజ కృత్తపక్ష మీయాద్యభూమి
కధిక దూరందమొనగెను నట్టి పక్ష
మగుచుదనరెను చాలననాదినుండి !
రాజసభలును, పండితరాజసభలు,
శారదాదేవి వరప్రసాదసరస్వతీజలముల
భక్తిశివించు కవిరాజసరస్వతీదములు
వీరమాతలు మదివీరవత్తులై
గాంచిగంతన మొందెను గతిశత్రు
నికరకు లగొల్పుఁగున వీర ప్రకరములను,
రత్న గానులు కాంచనరానులై
కనులుమిరుమిట్లుగొల్పంగ కమల వినుల
భక్తికల్పించు వాణిజ్యకరులసభలు
సకలవిధ సాధనముల సంతరించి
పూజనలిపెనుహాళిక బృందములును,
శైతన్యమొనర్చునీ శేలయందు !
మాడని కాలమొకకొంత, మంత్రతంత్ర
విధులు, శాస్త్రేయమారణధర్మము, ప్రభులై
పుత్రులను శ్రీలలితలపొంచిపట్టి
బహులాసంగుడు దుర్గతి ప్రాప్తమయ్యెను,
దుష్టసాతుల గొర్రెలి తమముగను
మేకలును కోళ్లనెంతయు మిక్కిలముగ
చంపుటయు గొన్నయాచార సంపదయు,

గోవులను కోడెలను చంప గోలబెట్టు
హౌందపుత్ర జంతుహింసకు యజ్ఞులైరి !
శకముమారెను నూతన శక మునచ్చె,
మాధ్యక్షతత దీప్తియు మందగించె,
ఆత్మ వత్సర్య భూతానియను తలపును,
పశుభక్తి మహింసను న్యామము మరి
విశ్వసోదర బుద్ధియు, విస్తరించె !
నాగరకతా విలాసంబు నవ్యమైన
మాన్యు గలిగించె, నిష్పటి మన తరమున,
పూజ్యభావము కడుమెండు పూజ్యుల యెడ !
వారిసంస్థలయం దనివార్య భక్తి,
గాని మాధ్యమమున మధ్య గలిగి నట్టి
ఘాతుక విధానములు నేను కానబడవు,
గానసభ లాకంకను, మానితంబు
లైన హరికథలూకంక నాదరింప
దగిన దృశ్య ప్రబంధ ప్రదర్శనములు
నొక్కడెను, సంఘ సభలు మరొక్క చక్కె,
శ్రీలనంఘంబు లాకంక చెప్పెను,
వర యువన్యాపములు వివ వచ్చు నొకట,
అన్న వానము వీరల కధికమయ్యెను,
సార్థము పరిత్యజించిన సంఘపాతులు
గుప్తదానము లిచ్చు సద్గుణ వికరులు,
విద్యచే జ్ఞానమును భువి విస్తరింప
చేయ కంకణ మూసిన శ్రేష్ఠమతులు,
కలరు పలువురు పూజ్యులీ కాలమునను,
చల్లని ప్రభుత్వము ఘటించి, సామరుతులు
గాగ ప్రజల నొనర్చి, యగణ్యమైన
విమల విజ్ఞాన శంపద వెలయజేసి,
ప్రాయ నరేంద్రవర్మను సర్వపూర్ణుడ ములు
డాక్రి నెడబాపి, యుద్ధంబు నడగజేసి
విజయమిచ్చుత మాబాధి విభురకెలమి,
గలుగుతస్వరాజ్య మీయాద్యభండమునకు
ఆంగ్ల సామ్రాజ్యంబును నెగ్గులముగ,
వీరజనభానురంజై వెలయనట్టి
సంగరాంగణమధ్యమ స్థలమునందు,
పగ్గులులబూని, హనులపట్టిలిసి,
సంతుభితవిత్తుడగు పార్థసంధ్యుడు
విమలగీతామృతము చిల్కిచిరియ జేసి,
విజయ మొసగిన యట్టియీవిజయసఖుని
విజయదశమి సమాఖ్యచే విశ్రాంతిగాదు
నిశ్చంద్రావరమున వినులభక్తి
సర్వభూతహితార్థలై సమృత్తింతు॥

III

[వి. నరసింహాచార్యగారు.]

పాండవులు ద్వంద్వశతకర్మంబు లరణ్యంబున వసించి,
పరమాదవయోట నొకలకు తమ మహానికేట ట్టణుమాత్ర మేరియు
బహిరంగము కానండుట్లు చరించి, యాహూర మైక, దుస్సహ
నైన వత్సరమును ముగించి, తమ నియమమును రక్షించుకొన్న
దినమే యీ దినము. కాకవులు పాండవుల యుగళిని శంకించి,
విరాటరాజపురంబు బ్రవేశించి, తద్రక్షితంబగు గోగణం
బుల దొంగిలించిపోని పోయినదినమే యీదినము. విరాటుడు
గోగణంబుల మరల్చికొని రావెంచి గమూహంబుతో నొక
వంక జన, ఊర్వశానంబునుఁజేజంబునీడి, పేడియై, రాజతనము
లకు నృత్యవిద్యాశులం గజపును, దేవానుగుల నైతము నల్ల
లాడింపగల శక్తిసాహసముల నొప్పిన, యా పాండవమధ్య
యందు ఉత్తరుణ సారధ్యంబు నెఱపును, జేతొకవంక జని,
వత్సరముక్రిందట శశాకారంబుగ కట్టి, యొక శమీకృత్తును
మీద పెట్టియుండిన, తను యాయాధముల మరల చేపట్టి,
ఉత్తరుణకు సారధ్యంబు నియమించి, తాను గర్భ మాలోహించి
దేవదత్తమును పూనించి, శత్రువుల డొందంబుల భీతి గలిగించి,
సవ్యసాచియను నామంబు సాధకమగునట్లు బాణంబుల బ్రయో
గించి, వారల నొప్పించి, పలాయనంబు గావించి, అపహృతంబై
పోవుమండిన గోబృందంబును మరలించి, జయజయధ్వం
మధ్యమన పురము ప్రవేశించిన దినమే యీ దినము. అపా
రమా హంకారా తేజా యుక్తులగు కాకపుల నా
శమనవ ప్రారంభ మొనఁగెను. అహంకారము మండిపాలై,
అపాదమును మించిపాలై, నత్యమేజయమున యేనాటిజయము
నూచించెనో అట్టి యీదినన మెప్పురికి సంతోష దాయకమై
యుండెను? గోవులు బురలగుచ్చుటయు, పదోన్నతు

డగు శత్రువు పరాజితుడగుటయు, పాండవుల విజయమునం
బులు బయలుపడుటయు, ఎవ్వని వత్సానామము జరింపజేయు
నదిగా నుండెను? ఈ మాఖ్యానమంతయు వినిన, ఎవ్వరిమనం
బుల శౌర్యరస ముప్పలిల్లకయ్యుండగలదు? కనుక నే, వారివారి
భావముల వెల్లడింపనో నునుగల్గు ధనుర్మాసోపేతులై
'జయోభవ' యను నాత్మానా పూరితంబగు శబ్దములతో, పుర
వీరులసోపును, నొకసంభక్తర కాలము పాండవుల ధనుర్మాస
ముల మోసికొనియుండిన శమీకృత్తు ఊకడ కేగి, అట్టియన
కార్యంబునావృత్తు మనకు తమభక్తిని వెల్లడింపజున జనులు నేటి
దినము గుమిగూడుదురగును.

శ్లో॥ శమీకృతునతేసాపా॥ శమీ శత్రునినాశి॥
అర్జునస్య ధనుర్ధారి॥ రామస్యప్రియదర్శి॥
శమీకమలపత్రాక్షి॥ శమీకంటకహారిణీ॥
ఆరోహతుశమీలక్ష్మి॥ ఆయుఃసౌఖ్యాంశ్య రక్షతు॥

అరి శమీకృత్తును పూజించి సన్మానించుచుండును.
పాండవుల ఆయుధములను మోసియుండినదియు, నేనా
మాత్రముచేత, శత్రువులనాశము చేయుకర్తవ్యునియు, నిఖిల
పాపములను నిర్మూలించగలదియు నగు శాశవీర్యునకు
చేసికొని సోమనందుననే, శ్రేతాముగమందు శ్రీరాము
లకు ప్రియురాలి దర్శనము లంకగా
లభించెనని పురాణాధ కలదు. అహహ! జీవితము నైత
మిష్టానములనియ్యగలదిగ దాయాశమీ-కంటక-నిఖిలశోగము
లను బాపుకర్తవ్యుడట దీయానము మరునకు పరికర ము
నందును. ఇది ముద్దను హరించునది యట. ఇతరచెల్లఁబడుట
హరించినందున, ఆయుధస్త్రియు తనయధీశుడు మన్ననోయన,
నీవుత్తమునకు ముండునునట! ఎంతస్వాగత్యాగి! ఇతరుల
సావములను హరించి హరిం ముక్తిహస్తముల కంపి, తానా
సావములను ననుభవించినట్లు శ్రోస్త్రముల చెప్పెను విను
శ్రీస్తుకధ జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచున్నది.

విజయంబు విజయముకలిగిన యాదశమిదినంబున అర్జుం
తోపకారియై, యిష్టానీధిప్రదాయనియై పరమనాశమిచేత
కేగి మన యిష్టానములతోఁజు నేనించి ప్రస్తుతము చున కభీష్ట
మెయ్యన్న ఫలము మనకు ప్రసాదించుచును గోరుట నునదియై
యున్నది. జాకదృష్టివంతయు నాకర్షించియున్న యెరోపా
సంగ్రామంబును మన ప్రభుత్వమువారికి హరిపక్షమువారికిని
జయము కలుగవలయునటయు ము యిప్పటి యభిప్రాయము
“ధర్మమేవ జయతి” యనుమాట కల్లగాదు

శ్రీరాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము.

సీమా మూర్ఖునిపేట సంఘమువారిసంగి ప్రశంసాపత్ర
మును స్వీకరించు శ్రీరాజప్రతినిధిగారి రిటుల నుడిచిరి.

1911 వ సంవత్సరము ఏప్రిలునెలలో మొట్ట మొదట
నీసంఘమువారే నామ స్వాతంత్ర్యమొసంగి అప్పటివారి పుత్రు
కొండగ నిచటనే నేనుమామనున్నాను. విరాందరిట్టి స్వాతంత్ర్య
త్యాగముతో పంచేసిందో అభివృద్ధికి కొరతయుండదు. అత్రుకు
మీరు కావలసిన వారింగూర్చి నుడిచితిరి నేను సిద్ధిదినవారిని
గూర్చి నుడిచితిరి ఈనగరమున ఇండియా సంజాయి దొరనముల
వారు వత్సరమున పెక్కుమామములు నివసించలసియున్నది
జనసంఖ్య నిజంక డగా నుండెను మామమందుకు గాన
నాదామము తక్కువ. వీరినన్నిటి నాలోచించి దీని నభివృద్ధి
నొందించుటకు తగిన ప్రయత్నములు చేయుచున్నది. ఇదివరకు
దొరతనమునా రీయభివృద్ధిప్రయత్నములకొరకు చాల ధన
మొనంగిరి. ఇదివరకు 1898 లో నొకసంఘమువారును 1907
లో నొకసంఘమువారును ఆలోచించి చేసిన నూచనములన
కలుగవలసినఫలితము కలుగలేదు కాన 1914 లో మరల
నొకసంఘు డొప్పిడి వా రాలోచించిరి. నామ చేసిన నూచన
లకు చాలధనము కావలసియున్నది మీరిందులో నధికభాగ
మును నిర్వర్తింపజాలరు. కాన నావ్యయమున క్లి వంతు
దొర తన ను నాకు భరించుట ట్టికవిధానము ఇండియా
మంత్రిగారికి పంపించినదిగాని యుద్ధము నుగియవరకును పని
ప్రారంభించుట సాధ్యముకాదు. ఆరకులని చేయించుటకు
దొరతనమునా రధికముగ ధనమిచ్చుచున్నారగాన వానిని చే
యించు స్వాతంత్ర్యమునుగూడ నారేయించుకొనుటయుక్తమే
నామ మీతోనాలోచించి చేసెదను. ఈమామలన్నియు జరిగిన
నీనగరము చాలమంచిస్థితిలో నుండు ననుటకు సందియములేదు.
మీరు నన్నిభివృద్ధిచినందులకు నందనములు. శ్రీచక్రవర్తిగారి
చట్టాభిషేక ప్రయత్నములు శ్రీచక్రవర్తిచక్రవర్తి గార్లరాక
ధిన్దీనగరనిర్మాణము యుద్ధము ముగ్గుగు కార్యములతో నీ రె-వ
త్సరములను పని పూర్తిగా కలిగియుండెను. నేను హిందూ
జాతిభివృద్ధికి చేయదలచిన దాంలో చేయగలిగినది బహుకొద్ది
యెనను మీరందరు నన్నభివృద్ధించినందులకు నేను మీనకృతజ్ఞు
డను. విజయగా నా లీగరమును విడిచి పెట్టుటకు చాల
సంతోషకరమునున్నది. నేనుమిమ్మందర సహస్థురించుచుండును

సానిక వార్తలు

దీపమాల వేళ: — నేటి సాయంకాలము 6-20 గంటలకు, రేపు సాయంకాలము 6-19 గంటలకు దీపములు వెలిగింపబడును.

కాలమానస్థితి: — నిన్నటి ఆధిశష్ఠిస్థితి 98-4 డిగ్రీలు; అధిశష్ఠిస్థితి 79-3 డిగ్రీలు.

కోర్టు సెలవు: — రేపు బుధవారమునాడు మహమ్మదీయుల బక్షియపంతుల గౌరవ హైకోర్టుకు ఇంక ఇతర కోర్టులు మూసివేయబడును.

జగన్నాథ భక్తసభ: — ఈసభవారి తరపున రేపు తెల్ల 8 గంటలకు సాక్షాత్తులయి శ్రీమత్ రామానుజాచార్యులుగారు భగవద్గీత సువస్థపఱచెదరు.

శ్రీ గవర్నరుగారి రాక: — శ్రీ గవర్నరుగారు మొదటిగా నెక్లెక్టెడ్ గారును ఎండికొంగులను నిన్నరాత్రి 9 గంటలకు పోతనూరుండి వచ్చిరి.

చెన్నపురి బౌద్ధసంఘము: — రేపు సాయంకాలము 6 గంటలకు చింతాద్రిపేట, వీంగన్న నెట్టిపిడి నెకందేరి స్కూలు మందిరమున ప్రాథమిక పి. లక్ష్మీరమణుగారు “బౌద్ధచరిత్రము” అను విషయమును గూర్చి పుష్కరించెదరు.

సరస్వతి భాషాభివృద్ధిసంఘము, ఆలందూరు: — ఈ సంఘమువారి తరపున రేపు సాయంకాలము 3 గంటలకు ఆర్యభాషికా పాఠశాల వంటిలో ఎ. ఇ. లైటుగారు ఒక పాటకచేర్చి జేయుదురు. ని భాషమూర్తి పంతులు బి. ఎ. యల్.టి. గారు అధ్యక్షతనువహింతురు.

రాజ్యపరిధిగారు లాహోరునకు వెళ్లుట: — శ్రీవారు డిశంబరునెలలో 9-వ తేదీ మొదలు 11 వరకు లాహోరులో నుండును. అప్పుడు నెరవకు ప్రయ్యోగిన్ని భావితీయ మైకో దోస్తలీలకు దర్శనమిచ్చెదరు. నెలమొదలున్న వారికిరావ శ్రీవారు దర్శనమిచ్చును.

ఒక అజనవానికి శిక్ష: — నెనారాని యలియాగోనున్న 28 మజాబి పతాలములోని హుల్లూర రామలింగుడు యెద్దకు వైసికులకు కుపాకిగో కాల్చెదనని పొచ్చు సామిలను అజన వాడు బెడరించినందున వానికి 2 సంవత్సరములు కఠింశిక్ష విధింప బడినది.

మంగడేశ్ జైలుము: — మూర్ఖు బంగారమునందలి జైలు పీడితులకు కలకత్తాలోని సాధారణ బ్యాంక్ సహజమువారు చంబాబు పోలీసుచేసి సాహాయ్యము చేయుచున్నారు. అక్కడ జైలుపీడ యధికముగా నున్నట్లును, కన్నివారణాశ్రము వైదరాబాదు నవాబుగారు 500 రూపాయలను పితాపురము రాజుగారు 800 లను విరాళములు సహకరింపబడున తెలియ దిచ్చుచున్నది.

శ్రీ రాజ్యపరిధిగారు: — శ్రీవారు ఈనె, 15-వ తేదీ సాయంకాలమున నాసిక్కునకు వెళ్లెదరు. దారిలోనొక గొలుసులవంటి నువయోగమునకు లెచ్చెదరు. ముందు వారమున డేరాదూరునకు వెళ్లి ఆరట నెలబాగునకును నుండురు. ఈశా గా ఢిల్లీలో ఏర్పాటులన్నియు జరుగును. తరువాత వీరు బీకనీరులోను భరతపూరులోను న్యాయాధిక్ష నలివెదరు. దిసంబరులో పంజాబు వెళ్లెదరు. ఫిబ్రవరిలో బాంకిపూరుకు కాకినీరి వెళ్లెదరు.

ఆంధ్రమహాజన సభాధ్యక్షుడు.

కొన్ని దివములనుండి బాబోశ్రు ఆంధ్రమహాజన సభాధ్యక్షులకు గూర్చి ఆంధ్రప్రదేశ్ మును వాద ప్రతివాదులు జరుగుచున్నవి కొందరు రావుబాద్లకు కండునూ పీకేశలింగం పంతులగారిని నూచించిరి. పంతులవారు దక్షిణ హిందూజేశ సంఘ మంత్రిత్వంలో వర్తమానులు నూతనకక మారంభించిన తరువాత క్రొత్త శ్రోతలకు క్రొత్తి నవలలు ప్రచురణమున స్వీకరితము, పుస్తకములు ముచ్చగునని రచించి ఆంధ్రభాషామయోమాలికికి బీకను పోసిన మహానీయులు. వీరి ఆంధ్ర భాష కొన్నవన మహాపకారమునుబట్టి “ఆంధ్రకవిరా పితామహు” లనియు, సంఘసంస్కరణ సుకమ ములనాయక లాయ, వికాసు వివాహము లొనర్చు పట్ల “అభిరం విద్యాపా గరు” లనియు, తమ యావదాస్తియు వారహాస పితాకాస్తి

సహజమును నెలకొల్పు ఉన్నత పాఠశాల వివరము శరణాల యములు, పురమందిరము మున్నును ప్రతిష్ఠాపరము స్థాపించుట చే ఉదారపురము లనియు, స్వాగత్యగత్యగత్యము లనియు ఆంధ్రుల కెల్లరకు విశేష మీ కావున శ్రీ మహులవారి సంఘ సంస్కరణ పథలము, ఆంధ్రభాషా సభలకు ఆహ్వాన మొస్తే అధ్యక్షుల నొకరు ఆంధ్రుల ప్రధాన కర్తవ్యము కాని, నేటిది ఆంధ్రమహాజన సభ రాజకీయ ఆర్థిక విషయములు చర్చించబడవలసి యున్నది ఈ విషయములయందు శ్రీ పంతుల వారికి అభివేక్షము ఉన్నము. అట్టి సభకు శ్రీ పంతులవారిని ఆహ్వానము చేయుట అసంగతము వాద ప్రతి వాదములు జనపువారు శిరోభూషణమును వ ద లి వె ద కు లా డ బాడుకొన్నాడు. ఏభాషాకోనినకు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి కొరకు పాటుపడుదు గ్రంథరచనగానించెకో, ఏనీతివికారదు కు చెన్నరాష్ట్రీయకావ్యవిద్యాపాక సభాగౌరవసభ్యుల వహించి ఆంధ్రుల కృతజ్ఞతను బాతువయ్యెకో, ఎవ్వరు ఆంధ్రజే నులో నెక్కుడు సుస్థానమున గలిగియుండెకో, ఏనాటికు కె. సి. వి.వి. అను విద్యమున బడెనకో, అట్టి శ్రమహారావా శ్రీరావువెంకటశ్రేణిచలపతిరంగారావుబాద్లకు కె.సి.వి.వి. గారే ఈ కురీయాంధ్ర) మహాసభాధ్యక్షులకు అర్పణ. శ్రీవారే అధ్యక్షులకహించిన, ఆంధ్రులకు ఆంధ్రరాష్ట్రమేల రామంకు? ఏయ నెదరేమా, మహారాజావారు అధ్యక్షుల కహించినోడనే మహారాజులు, గాజులు, జమీందార్లు మొదలైవారికెక్కునున అభిప్రాయమును తెల్లజేసెదరు. భాషాస్వామిలవకుమున ఆంధ్రరాష్ట్ర) మును వారిసాహభూషిని వెల్లెదరు. ఆంధ్రులకు ఆంధ్రరాష్ట్ర) మీ వచ్చినవో శ్రీవారు నెక్కుడురాధ్యుల కహింపవలసియుండును. ఇంతియే కాదు, వీరి ఆంధ్ర) మును ఉపన్యసింతులలో అన్నిటి యులు. వెక్కు విధముల ఆంధ్ర) మహాజన సభాధ్యక్షుల కహించుటకు శ్రీవారే అర్హులని ఘంటాపథమున జెప్పవచ్చును. మరియు గౌరవనీయులగు శ్రీరాజా కొచ్చెర్లకోట వేంకట కృష్ణారావు బాద్లకు బి. ఏ. వారే ఆహ్వానసమాధ్యక్షుల కహించి శ్రీవారిని ఆహ్వానముచేసినవో, వాకు నిరాకరింపవని ముగ్ధులకృత్యమును.

మాజి.

శ్రీమహాభారత విమర్శము (ఉద్యోగపర్వము)

ఇట్టి విమర్శన గ్రంథ మొదలభాషయందు లేదు. పాశ్చాత్యుల విమర్శనాకర్ణి ననుసరించి వ్రాయబడినది. ఈగ్రంథమును చదివినవో భారతమునం దెన్నో విశేషాంశము లుపపద గలవు ఇది వర్ణాకీమిడి కాలేజీలో సంస్కృతాంధ్రముల యందు పండితులుగా నుండిన బ్రహ్మశ్రీ పార్వతి రామశాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడినది. వెల 0—8—0. క్యాలికో బైండు 0—12—0.

విజ్ఞానేశ్వరము.

అభినవ కండి యను పేరుబడిన కేతన విరచితము. తిక్కన సమకాలీన డగు యాతలంగూర్పు మేను వ్రాయుట నవపరము. కవిత్వ మనర్థశుభ. పర్వకాత్మమును గూర్చి వ్రాయబడిన గ్రంథములలో నెల్ల విరియే వర్ణనములుగది. ఈ గ్రంథమున వృద్ధులు బాలుకు తప్పక చదువదగినది. ప్రతి భాండగారమునందు యుండ దగిన గ్రంథము. ఈ గ్రంథమున గూర్పు మేను వ్రాయుటకన్న చదువదగి గ్రహించుట యుత్తము. క్రథను 14 వేటిల వైవర అచ్చొత్తింపబడి యున్నది. వెదక్షుములు దళ సరికాగియులు. వెల 0—8—0. క్యాలికో 0-12-0.

Table with 3 columns: Author/Title, Price, and Binding. Rows include 'గా. హరిసర్వోత్తమురావు ఎమ్. ఏ., గారి గ్రంథములు', 'అబ్రహంలింగు (క్యాలికో బైండు)', 'రామచరిత్ర (క్యాలికో బైండు)', and 'Neglected Emperor Poet'.

బాలభాగవతము (ద్విపద)

ఈ గ్రంథము మూడువందల సంవత్సరములకు ముందు వెలసిన కోనేరు దోనేరు కవిచే వ్రాయబడినది. కవిత్వము దాగ్ధ్యాపాకము. చదివినకొలది చదువ నలయునని యాచిపుట్టించు మహోత్కృష్టమైన గ్రంథము. ఇందు కొన్ని చాయాకరములు సముత్తము చేర్చబడి యున్నది. క్లిష్టపదములకు అర్థములను, కొన్ని గ్రంథములే ముద్రి చితిమి. వెల రూ. 1—0—0. పేజీలు 25).

అబలానచ్చరిత్ర రత్నమాల.

బంజారు అచ్చమొంబ విరచితము. ఇందు హిందూదేశమున వెలసిన సారములు చరిత్రము రమణీయముగా విర్ణించబడి యున్నది. ఇట్టి వచనగ్రంథము ఆంధ్రభాషయందు ముదరు. సుందరీ నులు చాయాకరములున్నది. అచ్చమొంబగారి జీవితము సముత్త మొంబతో బొంబుబరువబడి యున్నది. క్యాలికో బైండు 390-పేజీలు వెల రూ. 1—0—0.

చిరునామా: — మేనేజరు, ఉత్తమ గ్రంథాలయము 145 శాలవీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం. అక్టోబరు నెల 16-వ తేదీ

శనివారము

నిజయదశమి.

మహామహాదగు నాకృష్ణుని యెడగల భక్తిచేతను తమ స్వయంసహాయశక్తియందుగల నమ్మకముచేతను పాండవపీఠము అష్టాదశావసమునుండి తేజోవంతులయి రణరంగమునకు వెలువడిన సుచూహుత్వము చేపట్టివనపు గర్భమున నిమిషమున్నది. ఎచ్చటెచ్చట కాలానుగత మయిన విషమానశ్చ ననుభవించు ప్రజ కలదో, ఎచ్చటెచ్చట సహజవీర్యము నిపురుగవైన నిష్పవలె తాత్కాలికముగా ప్రజ్వలితము కాక యున్నదో, అచ్చటచ్చట నంతయు ఆశాంకురముల ననలెత్తించుటకు నిశుభముగూర్తమునకంటె బలవత్తర శక్తిగలది మరియొక్కటిలేదు. ధర్మోజయతి యను నార్యోక్తిపై తమ సర్వదృష్టులను నిడి నిరంతమును న్యాయమార్గాను వస్తులయి కష్టము లడిగినను నష్టతమగువడినను పరిణామఫలము సర్వాంతర్యామి యగుభగవానునిచేతిలోనిదనివిశ్వసించి పాటుపడు గభీరులందరును చేపట్టినమును హిమజ్జ్వలము. ఆశ్రావతి భంగపాటు, ఆభీమునివేగిరపాటు, ఆభర్తజాని నిబ్బరపాటు, ఆకీచకుని కీడ్పాటు, ఆయుత్తరుని ప్రగల్భములు ఆయుష్షునిని ఆభేలరణోత్సాహము, ఆమర్యోధనుని మదాంధత, ఆభీష్ట ద్రోణుల న్యాయైకదృష్టి, ఆవిరాటుని డోలాయమానము, ఆ చిత్త రంజకమగు పరస్పర పరిజ్ఞానము అన్నియును విజయ దశమి యను నామోచ్చారణ తోడనే ప్రతి హృదయమన మనశ్శత్రువు నెదుట జీవకళ యట్టిపడునట్లు ప్రత్యక్షమగుటయే నీ పవిత్ర దినసపుమాహాత్మ్యమును వర్ణింపకయే వర్ణించుచున్నది. ఇంతటి మహా సౌభవములను స్మరణకు చెచ్చు సుదినమును చిహ్నించుటకు నొకసంవత్సర కాలము పాండవపీఠం శస్త్రాస్త్రములను నిశూళముగా ధరించి సకాలమున నా విజయని సర్వశస్త్ర్యపేతుని నొనర్చిన శమీ వృక్షంబుకంటెను సుచితమగు మహా వస్తువు మరొండుండ జాలదని వేదే వ్రాయవలె. అట్టి సుదినమును నలంకరించుటకు ఆ యుత్తరుని భయముగిడి యాతని చిత్తమును నలరించినట్టియు, ఆ మర్యోధనుని దురంతమును నలంకరించుచి కష్ట గోధనంబును సంపాదించినట్టియు, నా భీష్మద్రోణ, కృపాకృష్ణ మాది మహా పీఠుల ప్రశంసకు పాత్రయై నట్టియు, ఆ విజయనకేకక పీఠుడను పూర్ణక్షేత్రిని గడించి, నట్టియు గాండివ మహాముఖంబు సంతతిలోనివి నా బరగు సర్వాయుధంబులును వలంతులుగాక మరియే వస్తుజాలము వలంతుకాగలదు. కావుననే గదా నేను మనదేశము ఆ సేతు హిమాచలంబును శమిని స్మరించుటయును ఆ యుధముల బూజించుటయు నేర్పడి యున్నది. ఈ ఏర్పాటుయొక్క యంతర్ధామును గ్రహించి ఆ మహాపురుషులవలె మనమును మహాపురుషులయు కాగలమనుటను మానసమున నిడి, నాసువీర జననియై బరగిన భారతమాత నేటికిని వీరజనని కాగలదనుటకు న్యాయ యుద్ధ మొనర్చుచుండు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపక్షమున మహారణరంగమున తమ యవక్ర పరాక్రమమును సూపుచుండు మన సాధులను దలంచుకొనుటచే గ్రహించి, నేటిదినమున వట్టిమారణసాధకములగు యంత్రములనుబూజించుటచే మాత్రమేగాక యగ్రసాధకములగు సర్వ

యంత్రముల మహాత్మ్య మెరింగినంగాని ముక్తిలేదనుటను సంస్మరించుకొని, నాడు మన మహాపురుషులే పగిలిన దూరదృష్టితో కాలానువర్తులయి చరించినో ఆపగిలిన మనమును వర్తింపగలుగుదుమేని మనకును నచిరకాలమున బ్రిటిషు సామ్రాజ్య విజయముతో బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమున నావిజయుని విజయము సమకూరగల దనుటకు సందేహములేదు. దుర్యోధనుని దురభిమానంబును ప్రతిఫలించజేసి ఆతని రాజ్యాకాంక్షను మీరిపోయిన రాజ్యాకాంక్షతో సర్వప్రపంచమును దిగ మ్రింగజూచుడు ఉపాహరంబుగ నాగ్నిగోహరణంబు నర్చియుండు నా జర్జనీశక్తిని మట్టుపెట్టుటకు నాయుత్తరుని సంతతివారగు మనము మన ఎల్లదృష్టులను కేంద్రీకృతముచేసి ఈ మహాసంగ్రామమున బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు యుద్ధ విజయమును సంపాదించి యిచ్చి మన మార్గిక రాజకీయ విజయమును సంపాదించి ప్రకాశించుటకు నా సవ్య సాచియొక్క శక్తియు ఆ మహానీతిగ్గుడు కృష్ణుని యొక్క యుక్తియు మనయందు మూర్తీభవించి తోడగును గాక యనిపార్థించుచున్నాము.

నాడు పాండవపీఠము న్యాయమునకు బద్ధులై పోరునల్పంగ బంధువగును వెంటనడచుడు కాపాడి విజయ మొనరి క్షీర్తిగాంచిన యాపహ కృష్ణమాత్రి నేడు హృదయపీఠం తోడమెరిగి ఘోర రణరంగమునజేరి వారిగాని భర్త విజయంబు నాంధ్రుల దవులచేసి ముక్తి నీవుత భారత భూమి కెల్ల.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల.

నేటిదినము సరస్వతీ పూజాదినంబగుటయు మన యాంధ్రభూమిలో వికాసవతియగు చుండు సరస్వతీదేవికి ముఖ్యనిలయయై యొప్పు జాతీయ కళాశాలయొక్క 1914-15 వ సంవత్సరపు రిపోర్టు విమర్శాత్మకము మాకార్యస్థానము నలంకరించుటయు నేకకాలమున సంభవించుట మా కమితానందమును కల్పించినది. కళాశాలానిర్వాహక సంఘపువారి నివేదనంబును కళాశాలాధికారుల నివేదనంబునును రెంటును తలచుకొనినంత పని జరుపుటకు వీలుకాలేదను చింతకొలదిగా చూపుచున్నను దినదినాభివృద్ధి కేమాత్రము కొంతలేదనియు పాటుపడి పనిచేసికచో నచిరకాలముననే కళాశాలను సర్వాంగ సుందర మొనర్చి స్థాయికి తేరచ్చుననియు పూర్ణ విశ్వాస ముత్సాహ యుతముగా చూపుట మిక్కిలి సంతృప్తికరము కడచిన సాంవత్సరీకోత్సవము జరిగినప్పటి ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలయొక్క యాచార్యవ్యయములను గురించియు కళాశాల చేయుచుండు పరిశ్రమను గురించియు సూక్ష్మ శములు ప్రకటించితిమి. వానినిమరల నేను తడవంబులేదు. క్రమ క్రమముగా నీకళాశాల వక్రంగము, కన్యకరము, చెక్కలము, చిత్రలేఖనము, చిత్రలేఖనము, శిల్పము, వ్యాపారవిద్య, వాస్తువిద్య నేర్ప నారంభించినదనియు ఈ కళాశాల యందు విద్య నభ్యసించిన బాలురు ప్రభుత్వపు వారి పరిశ్రామికపరీక్షలలో గౌరవముతో తేరుట కాక తేకి తేరకమునుచే యంత్రములు నడుపుటకును, మిల్లులకును, పంపులకును సూపరింటెంటుగ నుపయోగించుటకును, కర్మాగార నిర్మాతలుగ తోడ్పడుటకును, ప్రజల చే నాకర్షించుకొనబడుచున్నారనియు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలవారి మూలమున నూర్లకొంది యొకరముల బుజుగుమి సాగయి ప్రభుత్వాధికారులు ఉపయోగించుకొనలేక పక్కముగా సముద్రమునకు వదలుచుండిన నీరుపయోగపడినదనియు చెప్పవలెదల జాతీయ

కళాశాల యొందుసంవత్సరములలో జేయగలిగినపని వ్యక్తముచేసెవార మగుచున్నాము. ఇట్టి కళాశాల త్వరలోనే వ్యవసాయశాఖకు గూడ ప్రారంభంబు నున్నదనుటకు సంతోషించుచున్నాము. అందులకై మాసమునకు రు 50 ల నియ్య నొప్పుకొని యుండు వరదాచారిగారు ప్రశంసనీయులు. బువరపురమేకాలంకారికవిద్యకు పేరుపడినదో ఆవిద్యను పునరుజ్జీవింపజేయు నుద్దేశముతో జాతీయకళాశాలాధికారులు చేసిన ప్రయత్నము ఈ నగరము నందలి కళా పోషకులయొక్కయు విక్టోరియా జూబిలీ మెమోరియలు సంఘమువారి యొక్కయు నాదానీయమున జలుగలేదని వినుటకు మిక్కిలి చింతిలుచున్నాము. ఈ ప్రయత్నముల కథనము నాధారము చేసికొని జాతీయకళాశాలాధ్యక్షులు తమ కళాశాలలోని జాతీయ విద్యాపద్ధతి యాత్మవ్యవ్యయము కనుబరచుచు వ్రాసిన వ్యాసము మాయభిప్రాయమున నడచిమానమయి యున్నది. దాని సారాశము నిప్పుటకైనను మాకు నేను స్థలముచాలదు. కాని నేటిదినము అందలి యొకటి రెండుసందర్భములను ప్రశంసించక యుండజాలము. విద్యావ్యవహారమును గురించిన యభిప్రాయములు లోకమంతటను మారిపోవుచున్నవి. వట్టిసారస్వతవిద్య విద్యకాదనుట తేటతెల్లము పోయినది. స్వప్రయోగైక్యమెల్లకలదో విద్యాపద్ధతి యందును సారస్వత ప్రకృతిశాస్త్రం, సాంకేతికవిద్యలకు పరస్పర సంబంధము కలదనియు సంతటికిని నైక్యమున్నదనియు నంగీకరింపబడినా. అమెరికా, జర్మనీలు, నిజవిద్య' వీని సమ్మేళన ముటను నిదర్శనపూర్వకముగా చూపియున్నవి. ప్రాతపద్ధతిలకు గట్టిగాఢేలుట కభ్యాసపడిన యొక్క విశ్వ విద్యాలయములును నిప్పుడు నూతన ఢాళి నారంభించినవి. వానిచ్చాయలో నడచు మనదేశపు విద్యావిధానము లింకను నెచ్చటనో పడునారవ శతాబ్దమున నిద్రించుచున్నవి. నూతన వికాసపు మూర్తిభవము ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాలయందారంభమయినది. దీని నెరుంగుట మనవారికి ప్రథమకర్తవ్యమని ఆంధ్రజాతీయకళాశాలాధ్యక్షులు యెఱింగించుచున్నారు. లోక నాన నేమో తెలియక విద్యాలయపు నాలుగుమూలలను దాటక ఏగ్రంథస్థమో యగు వాక్యము లాధారముగా మెదడును పెంచజూచు విద్యాపద్ధతుల కంటెను స్వేచ్ఛగా నడిపదంబుల తీరమున ప్రకృతిగాంబును వీనుల విందుగ వినుచు దానిని హృదయాహ్లాదంబున ననుకరించుచు నీలంపుటాకసమునందలి రిక్కల తళుకుల కానందించుచు ప్రకృతిరహస్యంబుల మనోగతము చేసికొను గోపాలబాలునికి కరిగతమగు సహజవిద్యాపద్ధతి యుపయోగతరమని వారు చూపిన యొకపోలికచే నేటి విద్యావిధానపు లోపము కన్నుల గట్టిరట్లు వెల్లడి యుచుండుట యందరును గమనింపవలసియున్నాడు. ఇదే విషయమును వివరించుచు జాతీయకళాశాలాధ్యక్షులుగారు విద్యార్థికి నేటియుదాసీన శిక్షణ పనికిరాదనిచెప్పి ప్రాచీన బ్రహ్మచర్యము నుగ్గడించి అదే పద్ధతి నేడనుకరణీయము కాకపోవచ్చునగాని అందలి విషయపరిత్యాగశక్తి నిచ్చుభాగము అత్యవసరముగా పునరుజ్జీవింపబడవలయునని శాసించుటను దేశాభ్యుదయమును, ప్రకృతికి దానత్వముగాని లోకపరిణామమును, హృదయపూర్వకముగా కోరువారందరును నైకకంఠ్యముగా నంగీకరింపకలేవుడు ఈ యాద్యము మనల నుత్సాహముతులను జేసి మన ముక్తికిని ప్రపంచముక్తికిని మనలను సహకారులగునట్లు చేయుచుగాక యని మరియూ సర్వనియామకుని ప్రార్థించుచున్నాము

విరోధా మహా సంగ్రామము

ఇంగ్లండు

స్టీవర్లరాక.

లండను ఆక్టోబరు 16:—గతవారమున 1501 స్టీవర్ల ఆంగ్ల దేశపు శత్రుత్వానుబంధముల జేరెను. 4 స్టీవర్ల ముంచికేసుబడినది.

శత్రుత్వమునముల దాడి.

లండను ఆక్టోబరు 14:—యద్ధ కార్యాలయము వారిటుల ప్రకటించిరి. శత్రుత్వమునముల తూర్పుభాగమునకును లండనుమీదికిని నిష్పరాతికల్పి బాంబులను వేసెను. విమాన విధ్వంసక కేసులు ప్రేరేపించినవి. ఒకవిమానము దిగిపోయినది. ఆంగ్ల విమానములు 5 లేచినవి. పోగుయందులన శత్రు విమానములలో నొక్కటిమాత్రమేకనపడి తప్పించుకొనిపోయినది. కొన్ని ఇండ్లు కూలినవి. కొన్ని తగులబడినవి. యద్ధసాను గ్రులకు విశేషవస్త్రమేమియును కలుగలేదు. మంటలు త్వరలో వార్షివేయబడెను. ఈదాడినలన మైఖెల్ 14 గురు హతులైరి. 18గురికి గాయములు తగిలినవి. ప్రజలలో 27గురు పురుషులును 9గురు స్త్రీలును రిపుపిల్లలును హతులైరి. 64 గురు పురుషులకును 80 మంది స్త్రీలకును 7 గురు పిల్లలకును గాయములు తగిలినవి. వీరిలో లండనునగరమున 82 మంది చనిపోయిరి. 95గురికి గాయములుతగిలినవి వార్షిసంఘమువారు ప్రకటించిరి. డెయిలీ మిర్రరు డెయిలీ స్పెషియల్ ప్రకటించిరి. లండను మీదకు వచ్చిన బట్టెల పటములను ప్రకటించినవి.

ఆంగ్ల దేశపువారతనము.

లండను ఆక్టోబరు 14:—త్వరలోనే ప్రభుత్వవర్గము మారునని ఎల్లవాగును నమ్ముచున్నారని మార్షింగు పోస్టు పత్రిక వ్రాసినది.

నిన్న జరిగిన మంత్రివర్గపునభలో నిర్బంధనైనికవారుల మాట సాగలేదుగాని సాగి తీరవలెనను ధైర్యమున వారు రాజీనామాలు నిశ్చయించిరి. కిచనకుప్రభుత్వ గారుగూడ వీరిపక్షముననే యున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. ప్రతివారమును 80000 మంది క్రాంతగా సేవలో జేర్చవలెనని మంగళవారము వాటి సభలో మంత్రివర్గమువారు నిశ్చయించిరి. ఈనెల 8వ తేదీ క్యాబినెట్లమువారు 80000 కావలెనని హెండర్సనుగారు ఇతర కార్యకర్తలగులను కార్మిక సభ్యులను గూడ నిర్బంధమున జేరవలెనన్నారు. ద్వైపుభుభుగాని దైర్ఘ్యముగా నియమించినపుడు స్వచ్ఛంద నైనికత్వమును 6 వారములవరకు మావలెనని చెప్పిరి. అది డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక వ్రాసినది.

కిచనకు ప్రభుత్వగారు మైఖెలను చేర్చి విధానములకు తీరవారు కాదు. కావలసిన మైఖెలవరకు చెప్పబడినది. వారిని చేర్చించుట జేరెను. అది డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక వ్రాసినది.

బాల్కనుదేశముల స్థితి.

లండను ఆక్టోబరు 14:—బాల్కనుదేశముల స్థితి గురించి సర్ ఎడ్వర్డు గ్రే గారిటులనుడిచిరి. నేను రాజకీయ స్థితిని నుడిచినిగాని సంగ్రామిక స్థితిని నుడువలేదు రాజనీతిజ్ఞులగువారు కొన్ని ప్రతికూల వ్రాసిన వ్రాతలకు నేను ప్రత్యుత్తరమియ్య నంగీకరింపను. అవి నూత్ను విషయములు. నేను సాధారణస్థితినిమాత్రమేనికరించెదను. ఆంగ్లదేశమువారి బాల్కనులతోపోరునలంపదలవలేదుగాననే టర్కీవారికి మీరు తలపడగానుండిన మేము గూడ మీతోలికి ధైర్యము ఆంగ్లదేశమువారు సుగ్రాములునకు నమ్మబట్టి స్థితిగతులు మారినవి. జర్మనులు ప్రోత్సహపరచి టర్కీయద్ధవాకలవారిచే రష్యాదేశపు శత్రుత్వ నాకల పోరువాతాత్తుగా ఫిరంగులనుకాల్పించిరి. దానితోటర్కీవారి నెయ్యమును మిత్రమండలి వారుత్యజింపవలసి కచ్చినది.

ఆర్థిక బిల్లు

మంట్ల గారి పరిగంగము.

లండను ఆక్టోబరు 13:—వై బిల్లు చర్చలో బిల్లిమి దీవులు యద్ధమున వైకొన పాలును వివరించుచు, 30 లక్షల నైస్యమును తయారుచేసి, పోషించుట కగత్యమును ధనమును మిక్కిలి కొనగితిమని మార్చేగుగారు నెలచిచ్చిరి. వాతీయ ఆదాయములో 2/3 వతు వ్యయమైనది. పన్నుల మూలము నన నేమి, ఋణముల మూలమున నైన నేమి ఏదో

విధముగ వాతీయులే యద్ధపు ఖర్చుల భరింపవలసి యున్నది. పృథి మజునును తన ఆదాయములో నగ పాలును దొంతనమువారి వశము చేయవలయును. మనకు యద్ధఖర్చుల భరించుచు, మిత్రమండలికి ధనసహాయ మొనర్చి నిశ్చయించితిమి. ఇట్లుచేయవలెనని రాజ్యములోని ఆస్తితెగలవారు ధనము నతిమితముగ వాడవలెను. నిర్బంధముగ పన్నులవేయ విధానమును సాధ్యమైకంత త్వరలో ప్రవేశపెట్టి మెకస్సా గారుగొందియుండిరి. ఇదికొంతవరకు ప్రయోజనకారిక నుండునుగాని ప్రజలమాన తమంతట తాము మిత్రవ్యయ మొనర్చి గడవలయును.

ఒక ఆంగ్ల జలాంతర్గామి జర్మను యద్ధవాకను ముంచుట.

లండను ఆక్టోబరు 15:—కోమెన్ హేగను వాల్మిక్లమునకు సముద్రమున మేయన్ ఆరు డెయ్యుక్కువారి దీనికి సమీప పమున క్లింబోలన్ నాకాశ్రయమునకు చేరునకు ఒక జర్మను క్రూరుకునిను మూడు టార్పెడో నాకలను ఒక ఆంగ్ల జలాంతర్గామి తలపడెను. జర్మనుల ప్రాయము జలాంతర్గామి యట్టుకు తిరుగుచు, దాని గుండ్రకు తప్పించుకొనుచు, దానిపై గుండ్రకు వేయుచు పోతుట బుధవారము వాడుదయము 7 1/2 కు పోతులు చూచిరి. ఫిరంగుల ధ్వజము విస్తారముగ వివరడెను. అంతలో నొక పెద్దవర్షుని వివరచ్చినది. జర్మను టార్పెడో నాకను ఆంగ్ల జలాంతర్గామి టార్పెడోతో కొట్టినది. ఆ నాక వెంటనే ముగిసినది. జలాంతర్గామి నీటిలోనుండి వైకలేచి కొంత నేపుండి మరల లోనికి పోయినది. మాత్రేపు తలనైన యాదులాడద రేమో అని డెయ్యుక్కు నుమద్రితమున కావలి యుండిరి. కాని ఎవరును కనపడలేదు. సాయంకాలము రెండు జర్మను యద్ధవాక లచటికి విచ్చేసి ఆ నేవ్మక జ్యోతుల పుసరింప జేసినవి. వేరేమియు జరుగలేదు.

ప్రాన్సు

బ్రిటిషువారు ముట్టకే సలుపుట.

లండను ఆక్టోబరు 15:—బ్రిటిషువారు నాకాదళ సేవలసహాయమున వివ్రెయకు కుత్తరమున ముట్టడినిపిరని టెన్సులో ప్రకటించబడినది వాడుకలముల నుపయోగించుచు బ్రిటిషువారు లూస్ మొరలు వివ్రెయకునకు నుండురంగమున జర్మనీవారిని హోగ్గారిరి. పెర్వలీయకు ఈకాన్యమునకు, తూర్పుకు బ్రిటిషుసేనలు చొచ్చుకొనినవి వైప్రకటమున తెలియజేయుట డెను.

పరాసు వారి ప్రకటనము.

లండను ఆక్టోబరు 14:—పేస్. ఆల్బోయి, మోపేయు నులలోను, రిమ్సుప్రాంతమున ఎన్నివైన్ని ఫిరంగిదళముద్ధములు జరిగినవి మ్యాజిస్ట్రేటులవైబాంబులతోను టార్పెడోలతోను పోరాడినవి. రెహుకోట్ల ప్రేషకును 20 విమానములు ముట్టడించెను. జర్మనీవారి విమానముల రెంటిని ధ్వంసము గావించితిమి పరాసు వారు ప్రకటించిరి.

లండను ఆక్టోబరు 14:—పాసు-ఆల్బోయిగులో తీరముగ ఫిరంగులు కాల్పులజేసినవి. తిహ్యులో గ్రీనేయులు విస్తారముగ వదలబడినవి. మోపేయలో జర్మనులు మిత్రమండలి వారి వెకుక ప్రక్క సేవల మీద విషకోశములను వదలిరి. పరాసు వారి ఫిరంగులు తీరముగ గుడ్డను వదలినవి. రాత్రికు పడమటనున్న ఆరెయిలో జర్మనులు తలపడక మిత్రమండలి వారి తోమిరి. లోరైయలో నిరవీరులవారు ఫిరంగులను కాల్పిరి.

పరాసు దేశ రాజ్యాంగసభ.

లండను ఆక్టోబరు ౧౪:—పేస్—యమ్ డెర్ కాసు గారికి తదితర మంత్రులకు అభిప్రాయభేదములు కలిగినవి యమ్. వివియుగారు సభాప్రాసాదమున నుడిచిరి. డెర్ కాసు గారు ౧౫ దినముల క్రిందకు తమ ఆవస్థతా మూలమున రాజీనామా దాఖలు చేసిరి గాని తక్కినవారి ప్రాశ్నకలచేతను ఉద్యోగమున నుండ సమ్మతించిరి. యమ్ వివియుగారు లండనుకు పోయిన సమయమున డెర్ కాసు గారు తమ ఉద్యోగమునకు రాజీనామాపచ్చిరి. విక్రాంతి వైకొనుటకు సమ్మతించిరి గాని సహకారులతో అభిప్రాయ భేదము కలిగినవని విషయమును వారు నిరాకరించిరి. దొంతనమువారి రాజ్యాంగవిధానముతో నేకీధనింప జాలవంతున ఉద్యోగమునకు రాజీనామా నిచ్చు

చుండినవి డెర్ కాసు గారు మంగళవారమునాటిరాత్రి వివియుగారికు తీరము వ్రాసిరి కాని పరాసుమంత్రులందరు నైక్యభావ తైతీర్వానముల నన్నిటిని జేయుచుండిరి. అందువలన, అభిప్రాయభేదములు కలిగినవి అసందర్భము. ఈమన్నగు అంశముల యమ్. వివియుగారు సభలోనుండి డెర్ కాసుగారు వ్రాసిన లేఖకు చతుర నిరాకరించిరి. పార్లమెంటు సంఘమువారిపక్షమున వైకలేవు గారు ప్రభుత్వమువారి విమర్శింపసాగిరి. నేనానికాకు సేవలపంపిన విషయమున వివరముల తెలుపవలెనని ఆయనకోరిరి. పరాసుదేశపు పార్లమెంటువారి అభిప్రాయముల మాత్రమే మేముకనకరింప వీలులేదు. మిత్రమండలివారి నేనాపరిపాలక సంఘమువారు నేనానికాకు సేవల పంపవలెనని నిర్ధారణచేసిరి. కాని పరాసురంగమున సేవలను తగ్గించుట యొక్క కాదుగాన సేవలనుపంపుటకు కొంచె మాలస్యమైనదని వివియుగారు చెప్పిరి.

బాల్కను రాజ్యములో మిత్రమండలి సేనలు.

లండను ఆక్టోబరు 14:—బాల్కను రంగమునకు సేనలను పంపుటకు సర్వసేవాధిపతి అంగీకరించెనని పరాసు పార్లమెంటులో వివేచిగారు చెప్పిరి. సేనలు విస్తారముగ పోవుచుండి బాల్కనురంగమునకు వెళ్లినవి.

ప్రాన్సులో జర్మను సేనలు.

లండను ఆక్టోబరు 14:—ఇచటి జర్మనులలో రోజుకు ఒక డివిజన్ వాతనమును చున్నదని ఎకోడిపేస్ పత్రిక వ్రాసినది.

ఫిల్లిమార్షలు సర్ జాను ఫ్రెంచిగారి రిపోర్టు

లండను ఆక్టోబరు 14:—నిన్నటిదినమున మేము శత్రువులవై తీరముగఫిరంగులకాల్పుచుధ్యాహ్వామున వాయుభూమి పటములను వదలుచు చూలకు, హోహుజాలెనలకు ప్రాంతములనుండు శత్రుకందకముల ముట్టడించితిమి. మేముక టెయ్యుగజముల ప్రదేశము వాక్రమించుకొంటిమి. కాని శత్రువులు గుండ్రపరిమితముగ గురియించుటచే మాస్థానమును నిలుపుకొనజాలమైతిమి. పెర్వలీను-చూలకు రోడ్డుకు వెకుకన్న శత్రుకందకముల మేముముట్టకొంటిమి. అవి మామధీనముననే యున్నవి. హోహుజాలెనసానున మేము ప్రధానకందకమును ముట్టకొంటిమి. అని సర్ జాను ఫ్రెంచిగారు తెలియపరచిరి.

లండను ఆక్టోబరు. 15:—ఆంగ్ల సేనలు ఈ ప్రముకును లూనుకును మధ్య నన్నివోట్లకు తలపడినవి జర్మనులు ప్రకటించినది సత్యముగాదు. ఆట్టిదేదయు జరుగనేలేదని సర్ జాను ఫ్రెంచిగారు ప్రకటించిరి.

భయంకరముగు ఫిరంగి దళముద్ధము

లండను ఆక్టోబరు 15:—ఆక్సు బ్రెగ్గాను-మోపేయలో ఫిరంగుల పోరాటము తీరముగ జరిగెను. మన రాకపోక మాన్యులకు నష్టము కలిగించుటకై పరాసువారు యత్నించిరి. రెహుకు, సోమెపెయన్నగు మాస్థానములకు విశేషమున నష్టములు కలిగెను. అది జర్మనీవారి పృథాసాసముల నున్న విశేషు 11-న తేదీ తంతివా సువెను.

రష్యావారి ప్రకటనము.

లండను ఆక్టోబరు 14:—వెట్రోగ్రాదు-ద్వీన్ గుర్వద్ద తీరముకు పోరాటము జరుగుచున్నది. సోవర్ ప్రదేశమున జర్మనీవారు ఆ సేక పార్లు పడించిరి. కాని ఫలితము లేక పోయెను. వ్రిగోగ్రాదుకు వెట్రోగ్రాదుల జర్మనీ సేనలు ముట్టడి నిలంప నారంభించెను. అని వెట్రోగ్రాదులో ప్రకటించబడెను.

రష్యారంగమున నుండి జర్మను సేనలు

వెయకకు పోవుట.

లండను ఆక్టో 14:—రష్యారంగముండి జర్మనులు 14 సేనలు తీసుకొనిపోయిరి 8 సేనలు పశ్చిమమునకు, తిక్కినవి దామ్యగురదినద్దపుకు పంపబడినవి. దీనివలన రష్యావారికి చాల ఆనకూలము కలిగింది ఇంతకన్న జర్మనీవారు చేయదగిన స్వనాశకరముగు కార్యమింకొకటిలేదు ఇక రష్యావారు యాదునకుకెదరు. జర్మనుసేన లలనిపోయినవి. పశ్చిమమునకు వెళ్లిన జర్మనుసేనలు చేసిన విశేషమేమియును కనుపడదు. పశ్చిమముననిలంప సేనలు లేనేలేవు. జర్మనీలో నైనికులు తిక్కురగ నున్నారని అని డెయ్యుప్రతిక ఒక విశేష వ్రాసెను.

అమెరికా

అమెరికా దేశపు నౌకాదళము.

లండను అక్టోబరు 13:—వాషింగ్టన్:—5 సంవత్సరముల పాటు యోధకౌశలను కట్టించుకొని 18-20 ఏళ్ల పాటు అనుభవముగల నౌకాదళమును కొన్ని జలాంతర్గాములను నేరుకొనగల నౌకాదళమును అక్విటీకలను మున్నగునవియు. సుందరతనని నౌకాదళమునై దానియన్నిగారు ముచించిరి ఈ విషయమున (వెసిడెంటుగా రీయనతోనే కీర్తించిరి. మొదటిసంవత్సరమునకు 24 కోట్ల 80 లక్షలు వ్యయపరచబడును

డాక్టరు డంబాగారు.

లండను అక్టోబరు 14:—డాక్టరు డంబాగారు ఫాల్సా తుకు వచ్చిరి.

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు సైన్యముల పాచ్చించుట.

లండను అక్టోబరు 13:—వాషింగ్టన్:—సైన్యమునొక లక్షతో పాచ్చించుటకు, 4 లక్షల విలువ సైన్యమును గూర్చుటకు (వెసిడెంటు నిల్వనుగా కంగీకరించిరి. నౌకాదళము మున్నగు సైన్యముల క్రింద 810 లక్షల పొండ్ల ఫలముగల గా వేచ్చునును. కాంగ్రెసు వారి ఖర్చుల కనుమరిచుకొని అనుమతించును.

జపాను

జపాను దేశపు మంత్రిగారు--సంధివిషయము.

లండను అక్టోబరు 14:—టాక్యో:—జపాను దేశపు ప్రధానమంత్రి కాంటుటెరుగారు అంతర్జాతీయ సంధి సంఘమువారి కిటుల వ్రాసిరి సర్వప్రపంచమునకు యుద్ధ పరిణామము వ్యక్తమైంది. సుగ్రామమునం దాదేశము తగ్గువరకు నిశ్చితి మారనేరదు. జపానును వ్యక్తమును మేదితముల కన్న చాల శ్రేష్ఠమని యనుకొనుటయు అట్టి శ్రేష్ఠత్వముని విలువు కొనుటకు కష్టము ను కలిగియుండు సంతమొనకరమును సెట్టుది నెల కొనుట య సంభవము అమెరికా దేశమునది వాషింగ్టన్ నగరమునకేగి (వెసిడెంటు నిల్వనుగా రి) పుచ్చుచు సంధి సమయాన్ని నిమిత్తము విార కుట్రదేశములతో యుద్ధమునకు వెళ్ళుచుండుట ప్రాప్తమైనది నిశ్చయింపబడుననుచు వాస్తవముగా మున్న జోర్జును గారిని వాషింగ్టన్ నగరమునకు పంపుటకు సంధి సభవాని నిశ్చయించిరి.

సర్వీయ

సర్వీయలో యుద్ధము.

లండను అక్టోబరు 14:—సర్వీయలో బోట్ల క్రతువుల యొత్తిడి పొచ్చింది. క్రతువులు క్రొత్తసేలను దింపిరి. సర్వీయవారికి సప్లయలంపడంక చేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈనెల 5-వ తేదీనుండియు క్రతువు లిట్లు తీవ్రముగ పోరుచున్నను వీరాక్రమించ గలిగినది బహుశాద్ది బల్గేరియావారు సరిపాడులో నొక వైలునరకు మాత్రమే పండుకను వచ్చిరి.

జర్మని

వివాహనిశ్చయము.

లండను అక్టోబరు 13:—అన్నలెడ్జును-అన్నలెడ్జుమేరీ అగూస్టా రాజునకుమారికి కుటుంబముగారి వసుదాదేవి దోయిచి కొ రాకొమారునకును వివాహము నిశ్చయమైనదని తెలియుచున్నది.

జర్మను నౌకలను ముంచుట.

లండను అక్టోబరు 13:—కోపెను హేగను.--సోను వారమునాడు ముగ్గురు స్త్రీలుగలలో గుండ్లబడి (వేలి చలిని స్త్రీలగుటకు ముగిసిపోయినది. జర్మను స్త్రీలుగల అంయూ నౌకాదళమునకు పంపబడుచున్నది. అవలనుండి కడలుటకు భయపడుచున్నది. అది వార్తావార్త వచ్చిన జర్మను స్త్రీలుగలలో వాడు చెప్పిరి.

విమానములదాడి-జర్మనుల బిక్రొత్త ఏర్పాటు.

లండను అక్టోబరు 13:—కోపెను హేగను-విమానముల మట్టిది సెట్టుకుటకై జర్మనులలో సుదీర్ఘకాల పట్టుకొనుటకు కట్టుబాట్లు చేయబడుచున్నది. ప్రముఖ హెంగ్లర్ల కలంబాంట్లగు ప్రధానములని వార్తావార్తల వ్రాసెను. విమానములు

మట్టిది సెట్టుకుటకు ప్రజలకు తెలియజేయుటకై ఫీరంగుల కాల్పులు. క్రైస్తవాలములలోనిగంటల మోగింపులు. ఈ మున్నగువిషయముల జర్మనువారు ప్రజలకు చక్కగబోధించిరి. ఈ ఉపాయమును పరిక్షించుటకై ఫీరంగులు కాల్పుబడెను. దేవాలయములలోని గంటలు మోగింపబడెను. తమకు బోధించబడినవికై ప్రవర్తించుటకు ముగ్గురు ప్రజలు భయానాంతరాలై సైనిక ప్రధానస్థానములకు పారిపోవ వారంభించిరి. ఇంకొక సారియొక ప్రజలు ధైర్యముతో ప్రవర్తించుట గాక అవి వార్తా వార్తలకు ప్రయోజనము.

జర్మని నౌకల ముంచుట.

లండను అక్టోబరు 13:—కోపెను హేగను.--రాగి, ఇనుము ముతక లావాలుల కొనిపోవుచుండిన జర్మనువారి నౌకల రెంటిని స్వీడను ప్రాంతమున జలాంతర్గాములచే ముంచి నేయబడినది.

బల్గేరియా

బల్గేరియా సెర్బియాల యుద్ధము.

లండను అక్టోబరు 14:—విథెస్సు - బల్గేరియావారు సెర్బియావారిపై యుద్ధమును ప్రకటించిరిని బల్గేరియా మంత్రి గారు రాజ్యాంగ సభలో వెల్లడించిరి.

జెన్సార్లు

జర్మనికి చక్కచేయబడని రబ్బరు పంపుట.

లండను అక్టోబరు 13:—కోపెను హేగను. జర్మనికికొన్ని సెట్టులు పంపబడెను. వీటిలో చేతులు ఎరుగుచేయబడినవి తెలియజేయబడెను. కాని అసెట్టులన్నియు చక్కచేయ బడని రబ్బరుతో నిండియుండెను. కాని ఈ సెట్టులను దొరతనమువారు స్వాధీనపరచుకొనిరి.

గ్రీసు

గ్రీసువారు సెర్బియాదేశపుసంధి నిరాకరించుట.

లండను అక్టోబరు 14:—విథెస్సు బల్గేరియావారు యుద్ధమునకు వచ్చుటకు బాల్కనుయద్ధము కాంక్షించుకారు. యూరోపుయద్ధము విస్తరించుటయే కాకకాదు. కాన బాల్కను యుద్ధపుసంధిపరతుల ప్రకారముగ్రీసువారు సెర్బియాదేశమునకు దండెత్తుటకు అనుమతములేదని గ్రీసువారు సెర్బియావారికి తెలియపరచిరి.

చెన్నపురి

పుదుచ్చేరిలో ఆయుధసామగ్రి తయారుచేయుట.

షెల్లులనేనుటకు కగత్యములే వస్తువులు వచ్చిచేసెను. రెండు యంత్రకాలలోను పని ఆంధ్రంబునడిచి. రోజుకు 1000 షెల్లులు తయారుకొనబడును.

కూనూరుకేసు.

పోలీసు అసిస్టెంటుసూపర్వైంటెంట్ టోటకునూరుగారు సాక్ష్యముచ్చిరి. ఈయన రంగనామిని న్యాయమొదంసానిని ఆరెట్టుచేసిరి. క్విరుదొరసాని సాక్ష్యము:--నేను న్యాయమొదంసానినియొంటికి రి సాగుట వెళ్లితిని. మూడుసార్లు లామె కనుమరేచు. మూడుసార్లు లామెతో మాట్లాడితిని. ఆమె కన్నుమూరగా కాటేటికి వెళ్లిక వాడుకొట్టబడ నేను మొదటి సారి వెళ్లితిని. మేరీని ఇంటికితినికొట్టెనుట కామె సోదరి నల్లినగా దామెకు ఇంటికి వెళ్లుట కష్టములేకలు వాడు కనుమరేచి. మేరీ కొన్ని డ్రెస్సులనుతీసికొని రమ్మనెను. ఆమె ఇందు కొరకు పరియొకసారి పడకగదిలోనికి వచ్చినది. అప్పుడు నా కామె మిథాయినిచ్చినది. న్యాయమొదంసానియొద్దసామ్యులేక తిరుగని మాటులు చెప్పి నన్ను సాగనంపుచుండును.

సెసిల్లా సాక్ష్యము:--నేను మేరీకుటుంబమువారి సందర్శి వానిగా నెనుగుచును. మేరీని పనితెనుచుండియు నెనుగుచును. నేను స్టాబులలో నామెతో మాట్లాడతెను. మేరీ తల్లి చనిపోవుటకు ముందు నేను మేరీని వాంటు కడసారి మాదితిరి. నన్ను కలిగేయుట కొద్దువచ్చితినిని వచ్చెను. నేను గారిలో కేసు సంగతి మాట్లాడితిని.

మగిరంబ సాక్ష్యము:--నేనుకన్న మూరకాటేటికి 20-25 సాములు వెళ్లితిని. మేరీకు భోజనములగదిలో మేరీతో మాట్లాడితిని. మోటారుబండి కాను 4 సార్లునువచ్చెను. మేరీ అనినతో గూడ మాట్లాడినది. కొచ్చినవారి ఏడు టాక్కు సామాత్రమేవచ్చెను.

ఇతని సాక్ష్యము: పిమ్మట క్లాఫుదొరసాని సాక్ష్యమును ఇచ్చెత్తుట ఎక్కియ్యగారి సాక్ష్యములను జరిగింది. కోపెను నుడరాను కడకడకడకు గ్రామమునకు వాళ్ళుగలమును పుచ్చుకొనిరి. 20వ తేదీ బుధవారమునాడు మరల నుడక మండలమున విచారణ జరుగును.

వృత్తాంతములు

మరణశిక్షను మాన్పుట:--బుగాళా హైకోర్టువారు మాన్యుట్ అలీకి మరణదండనను రద్దించిరి. శ్రీ గవర్నరు గారు ఆశిక్షను యావజ్జీవదీర్ఘకాలికవాని శిక్షగా మార్చిరి.

పంజాబు సభ:--పంజాబులో ఫిరోజ్ పూరులో దన రాజ్యండుగులలో యీనెల 17, 18, తేదీలను కిక్కిరింపి దాద్రుమహాస్థిసభయను, ఫిరోజ్ పూరులో 17 తేదీని మద్యపాన నిరసనకొనబడెనను జరుగును.

డెక్కాన్ శివ్విద్యాలయ పత్రికలు:--ఈనెల 17 వ తేదీని ఈసంబంధములకు పత్రికలును ఇండియా దొరతనము వారు ఇండియాపత్రికగారికిపంపిరి. సర్ హార్మిట్ట బట్టరుగారు విద్యాకాఖామంత్రిగా సంకేతముచేసిన పత్రికలులలో నిదియే కడకటిది చిత్తుకానను గూడ సిద్ధముగా నున్నది. దీనితో పంపబడినది.

అఖిల భారత మహమ్మదీయ సంఘము:--బొంబాయి మహమ్మదీయము ఈవృత్త నెలవులలో లక్ష్మీలోగాని బాం. పూరులో గాని బరుగు సభకు వెళ్లుట కి.కను సమ్మతింపలేదుకి వీరికిని ఆగాఖామగారికిని ఉత్తర పత్రికత్తరము లింకను జరుగుచున్నది. ఆయన ముందు నెలలో వచ్చిన వెంటనే వీరాయన ఆలోచన పరీకారము చేసెదను.

రాజ ప్రతినిధిగారి వర్తమానము.

ఈనెల 15 వ తేదీని రాజ ప్రతినిధిగారు సింధులో బయలుదేరిరి. పంజాబు గవర్నరు మున్నగు వారు శ్రీ వారిని కిడ్నాల్చిరి శ్రీ వారు ఆరు చతులకు కల్పాను వెల్లెదరు స్టేషను మాస్టరు ఖానుసాహెబు హాజి అబ్దుల్ హిమాన్ గారికి శ్రీవారు స్టేషనులో నొక సాగనగు వాచి బయలుదేరుచు చేసిరి

మరియొకబండిపోటు:--తూర్పుఇండియా యనుపవారి ప్రాంతమున భరకాకు సమీపమునన్న ప్రధానకాంత గామమున ఒక దుకాణదారుని యింట దొంగలుపడిరి. ఆతడు విల్లునముల్లబూని వారినిదిరించెను. దొంగలలో 3 కి గాయములుతిగిలినవి. వారికి కొన్ని బట్టలమును మాత్రము దొరికి నందున వారినిపట్టుకొని పోరిపోయిరి. ఇట్లుదీ దొంగలందఱును దొరికినారు.

బి. సి. ఎస్. పోతు:--బి. సి. ఎస్. పోతు నిలుపుచేసి ఎవరికో కొరగాని వారిని నిరూపకము చేయుటకన్న ప్రో నిష్ఠలు నివిని సర్వీసువారి కాయద్యోగముల నిమ్మట సమంజసము. యుద్ధ కారణమున సెర్బియో యొరని హిందూదేశమునకు పంపి గడవకలెనని టేంబ్రేకు గారు నా హితబోధముల నాలోచించుచున్నారు. ఇది అంగ్ల పరికార ప్రాంత స్వయంతు కళంకము లేకాలును అంబాబాయి క్రాంతిసంక్రమణిని.

బోర్డు హిందూసాతకాల. కల్కత్తా మర్కటా:--ఈనెల 10, 11 తేదీలయందు వైవాతకాలము మారవ ముదిర ప్రవేశోత్సవము గానిరంబడినది. అప్పుడు కిహాక్కుబాదు రాద్ధము అనుజాచులప్పు పంతులుగారు అగ్రాసాధిపత్యము వహించిరి. 10. వ. తేదీ యుద్ధమున రి ముటుల పాతకాల మారవ భరవమునకు గొప్ప యుత్సవములో, తీసిగొని పోబడి నది. మధ్యాహ్నము 12 ముటులకు 400 చూచి బీరులకు భోజన మొసంగబడెను. 11 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలనుండి వాలరందను, ఆట, పాటులతోను, కృత్రిగీతములతోను, మారవ ముదిరకు సంకరించి విచ్చుట ప్రధానోపాధ్యాయులకు జి. కేమలాస్త్రిగారిచే, సురత్సరపు రిహార్లు చదువబడెను. అఖిల గామముల ప్రధానము, విద్యార్థులచే ప్రదర్శింప బడెను, పిమ్మట బాజులకు పుస్తక బహుమానమును, తినుబండారములు, నొసంగబడెను. మత విడిచివే సామ్రాజ్యము ప్రకృత మత సుగ్రామమున సుప్రసిద్ధులనుగారు గాతె. యని సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించి సభ చాలింపబడెను.

ఆదివచ్చి కాన లేక జను

తులం 1 కి మా. 3-4-0

నోకోజనము " " 7-0-0
కుంకుమ పువ్వు తులం 1 కి మా. 3-0-0.
అమృతాంజనము దిసో, మకరాను

జాబులు

I
ఒక ప్రశ్న.

పండితభిక్షామణిలావా!

ఈక్రిందివర్ణనను చదివినవారైనచో దానిని చూచి త్వరలో దెలిసి నానందింపఁబడు దొంగద్రోముడు ప్రార్థించుచున్నాడ.

కం. ఆకొలుపుచారు గర మచ

లాకృతి నొకపలుకులేక, యందగు వింజం

2

బాణిదినకరణి నవళము

దాకాఁగితిత్తవృత్తు, తైయండంగన్.

2 నవముద్రా. యని పాఠాంతరము. భారతము ఈ

వ్యంగ్యము తృప్తియొక్కవనము.

అల్లంకొండ. వీరయ్యసెట్టి.

II

ప్రశ్న త్రరములు.

అయ్యో,

ఆంధ్రదేశములో ధనవంతులు, రాజులు, సేనాపతులు యథార్థము; కాని వారి ముద్దిమముల జాతీయ కళాకాలము గుఱించిన జ్ఞానము, అభిమానము, గౌరవమును, దమ్ములమున సాహాయ్యము చేయవలయునను బుద్ధియు, నిశుకుట కనకాళము లేదు. ఆ హేతువులవలన ఆంధ్ర జాతీయ కళాకాల కాయవృత్తి తప్పినదిగాదు. (1) ఈ ప్రశ్న యుండవలసినట్లు లేదు. విశాఖరము రాజావారి కళాకాలమున వైద్య తరగతి పది దినములు మాత్రమే జరిగినట్లు తెలియకం గాన పడినవా రెవర? అని యుండిన బాగుగ నుండియుండును. (2) ఆంధ్ర దినపత్రికకుఁ జందాదారులు తగినోపుట యథార్థము. “ఆంధ్రపత్రిక యిల” అని జాలమంది ప్రవృత్తులకు నాంగ్లేయులు వారి కాంధ్రము తెలియదు. వారు దానిని వారి యదలెదరు. ఈ ప్రశ్న యసంపూర్ణము. ఆంధ్ర దినపత్రికలోఁ దొరకి వార్తలు ఇంగ్లీషులోఁ గూడఁ జేసినఁ గాని చూడక, పత్రికా విద్యావారులకును, జాతీయ గర్వమును గలిగించుచున్న వారెవరి దానిలో మఱియొక భాగముగూడఁ జేర్చవలయును. (3) భాషాంతరీకరణముచాలగవచ్చును. కష్టపడవలసినపక్షముండ బహుమతులకొకానించి యాంధ్రమహాకవులు విజ్ఞానచంద్రికను గొప్పగొప్ప నవలల సంపుటయైనను. ఆకవిశేఖరులను గౌరవించుటతోడనే విజ్ఞానచంద్రికవారికి గాలము గడచిపోవుచున్నది. (చందాదారు లీకాగ్రహమును ముద్రింపఁజాలరా యను భాగముగూడఁ చేర్చినఁ గాని యీ ప్రశ్న పూర్తిగాదు. (4) నవలలు విద్యార్థులు చదువుటవలనఁ బ్రయోజనము గలదని నిరాఘాటముగాఁ జెప్పవచ్చును. 5. బ్రహ్మసామాజియు త్రిపురనుత ప్రతిభయు. వారిమూలము శీతమును వింతగాఁ బుటలలో వింతలేను. 6. ఆంధ్రరాష్ట్రము నలదనవా రాంధ్రులు కాకపోరు, నాయకులు కాక. వారి నాడును సహేతుకముగాదు. తమవారికిఁ దిరుగనంతవఱకు వారికిఁ జేరజాలినను. మనముదృష్టమువలన ననాంధ్రులుగూడఁ గొండలు మెరువయి లగుట తటస్థమనినది. వారి నే నును ముద్దిమవృద్ధిచామమలని పూజించుచున్నాము. 7. ఇది ప్రశ్నగాదు. నాకర్తవ్యవ యట్లులేదు. దసరా మహోత్సవములకుఁ గూడఁ దగినంత సాహాయ్యము దొరకుట కష్టము. ఏమన, ఆ మహోత్సవమున ననాంధ్రులపాటకచేర్చితే? 8. రాజ్య హేమదనపు దేశము విద్యాలయమును రాజ్యహేమదనపు లెద్దన్నయ్యలే వానచేయవలెను. స్థానిక మహాజనులకు లేని యభిమాన మితరుల కంతగా నుండదు. 9. ఆంధ్ర దేశమును వృద్ధిగొనికొనికొని రావలసినది. కొంత దిన ప్రతికము గౌరవింపవలెను. కవులను బూజింపవలెను. కర్షకులను. గర్భకులను ఆరాధింపవలెను. పెద్దన్నయ్యలను దమ్మించి మిత్రిత్వములు కార్యభాగము నహింపవలెను. 10. నీ కేళిలింగము పంతులుగారి నపరిందలుపాలు చేయువారు ప్రతిష్ఠ కొఱ కాకపడి యుకలిస్తే పాలకుమన్నారు. ఆ ఘంటల ప్రాగులను గుఱించి యంతకంటె నేమియుఁ జెప్పవచ్చులేదు. గాని పంతులుగారికి, లేనిపోనిపంతుల పంటగట్టి యున్న పంతుల ధ్వంసము చేయువారి నేమనవలెను? ఈ ప్రశ్న యందలి “పురమున కిరువురు ఉత్సాహముగనన్న వారిని ఎట్లుచూడవలెను?” అనువాక్య మర్థమగుటలేదు. 11. జోలపాట పెద్దన్నయ్యను మొద్దునిద్దుర పోగొట్టుట కుద్దేకొంపబడినది. గాని తిలుపులు తాళములు బిగించి యుండుటవలన వారికేయనాగరముల(ముద్దిమముల) లోని కాజోలపాట ధ్వంసము చొప్పుట లేదు. ఈ ప్రశ్నల సంఖ్య లింగీషు అంతలలోఁ దెలుపఁబడుట యేటిధర్మమో ప్రార్థితులు ప్రత్యక్ష మిత్తురా?

ఒక యాంధ్రుడు.

III

పుట్టుకంటె అగ్రహారము నీ నాలాపములు.

అయ్యో,

కృష్ణాజిల్లాలోని విశేషభాగమునకు ప్రాంతమున కర్తయు, బుడమేటివా ప్రవృత్తులకు శ్రీ గంగమ్మ మొంటువారు తగిన యేర్పాటులు చేయకపోవుటచే ప్రాణహానియు, నగు కృష్ణానదికి ఆనకట్టకట్టిన దురుదాసుడూడ గొంతకాలమునకు, మా అగ్రహారము మొత్తమువై కాల్యము 1411 మంతులలో మా స్వాధీనములోని పోరంబోడను పోరు ముఠా 120) యవరములు పల్లములకు వాచుకు అయినప్పటికి, కరుకాలమునకు నీరు కచ్చెడికాల్సి, లేర్పాటు గాకపోవుటచేత, మెకపంతుల పండితునియొద్ద ముట్టుకంటె గ్రామములవారు మేమును..... అన్నకన్త్రములకు గొంతలేమడ జేసెనుచేయుచున్నారెను. అప్పుడు గ్రామము లాల్ప ప్రక్కలకు గంగమ్మ మొంటువారి పంటకాల్పకట్టలను మురుగుకట్టలను లేకపోవుటచే, బుడమేటివరకు మా గ్రామమునకు వచ్చినట్లు కనబడి యుండలేదు. నుమూ 2) పంతుల నుండి సదరుకట్టల విగ్రములచేతకు మా గ్రామమునకువరకు గానన్న గ్రామములపల్లపు సేవ్యము చేసి కొనుటకు గాను గంగమ్మ మొంటువారు ఏమిడికాల్ప నుండి పొనుకుమారుచాలోకు మా గ్రామమునకుగవరకు త్రవ్వించుకు పోవుటకు తగిన యేర్పాటులు చేయక మా గ్రామపు పశ్చిమ దిశకుండు నుమూ 3) మొంటువారువరకు ఇచ్చి ఆపుటల చేయుటచేతను, సదరు వై గ్రామముల పల్లపు సేవ్యపు మురుగు నీరును, కన్న పునీరును, బుడమేటివరకును, ఏకకట్టు గావచ్చి మాధూమలమిడిపడి మెకవైపుపాను అయి అన్నకన్త్రములు లేనివారమై యంతభూమియుండి యు నిలుముటకు నీడయ్యెను. లేక గ్రామముతోసహా మురిగిపోవుటకు సిద్ధపడుచుండును. బందనకుండి మాజీని పంతుల వాళ్ళ జరకకోర్కెయ్యును. తలదాచుకొందమన్ను ఎత్తుగాకోర్కెలేని కారణముచేత నీరు గజ మెత్తుకువలగావలసినది గాకపోకలు జరుగుటకు విలు లేక అది నీటితుమమై నుండును. ఇంతయేల? వన్నాకాలము సర్ది పొరము కాగానే యువభటులదర్శనము సమీపించినది. అని భయపడుచుండును. అధికారులకు ఎన్ని అట్టియ పెట్టెకొని మేము ఎంత మెత్తుకొనినప్పటికిని మాదీనాలాపములని వ్యాధియు పరిశీలించి మాకు తీవ్రనోరాధి కనబడుచు వచ్చి కార్యస్పృహ వస్థయుండెను కనుపడకుండ. వాన గొరిగిపోగ్రామముకాదు, మాకు జరూలేదు! అని చెప్పుచుండిరి. కోర్కెపంతుల క్వి తెలియకును గంగమ్మ మొంటువారి నీరు సకాలమున మాకు సప్తము కాకపోయినప్పటికి వన్నాధారముననే మేము సేవ్యముచేసికొనుచున్న భాయం మాగాని నూరకరణములకు అయినరందల రూపాయల నీటితీర్చు మేము చెల్లించుచుండలేమా? తేసిం చిన ముఠా 1100 ఎకరములకు పల్లముకొందచేర్చి అందుకుగిన యేర్పాటులుగంగమ్మ మొంటువారు చేసెడిమెదలనుమాను6000ల నీటితీర్చు మేము చెల్లించమా? మేముమాత్రము గంగమ్మ మొంటువారు ప్రభుత్వములోనివారము కామా? అన్యాయముగా మా గ్రామమునొకటి రయిగ్రామముల మురుగు నీరు విడుచుచు. నీరు జాప్తి యయినప్పుడు పెద్దపెద్ద కాల్యలకు గట్టుపెట్టి దానిని మామిడికి వడలుచును, మాకు దిగువన్న గంగమ్మ మొంటువారి కట్టలవల్ల బుడమేటివరకునీరు పోవడచేయుటయు యునిరంతయు దిగువకు పోవుటకు తగిన యేర్పాటు లాలోచించక మమ్ము ఇడిగోలిలోంచి యులుంటు కడలకుండ నీటిలా ప్రాణాపాయముగా చేయుట ను ధర్మమా? ఈ సందర్భ

రము పెట్టెంబరు 80-క లేదని అక్టోబరు 1-న లేదని వర్షములు కురిసి రెండవతేదీ వాటికి పయనీరంతటితో నడద పూర్తియై బుడమేటిమొరనున్న నదివడ అర్పియాల సేరీభూములు నవ్వు మ్రోసి. ఆ రేయి మా గ్రామము నిల్వకనెడి భయముతో బతికి చూచిన బయసాకు లోని జీవించుచున్నవి కన్న ములేని కారణమున చెరువుకట్టలకు చేరితిమి. మూడవతేదీ మేము కృష్ణా జిల్లా పెద్ద కలెక్టరు గారికిని గుడివాడ జిల్లాలోని కలెక్టరు గారికిని తెలియజేయుచున్నామోగా నాల్గవతేదీ యువరమున ముఠా 7, 8 గంటలకు మా కనాళ్ళు వారువారు, రివెన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుగారును జిల్లా పాలి సిస్టర్ కు 6వ 6వరకీ మరగారును ఒక చిన్న పతరమున మా గ్రామ మహాసభాద్రులు మా ముదు మా గ్రామములోనికి వడచేసి మాదీనాలాపములు మా యగుస్థులు చిత్తగించి అభిప్రాయము వెల్లడి. ముల దిప్రూటి కలెక్టరు గారిని కూడ నెట్టుటయొని కనాళ్ళువారుగాన సాయంకాలము నుమూ 5 గంటలకు దయచేసి మా మొరలు విడి వెల్లిపోయినారు. 7 వ తేదీ గుడివాడనుండి కొందలు మా గ్రామమునకు వానమీద వరుచేసి నాల్గు నిస్తాల విద్యుదు బీదలకు ధక్కుముచేసి వెల్లిరి. మామూలు పూర్తియైన యను గ్రామము మానీర దిప్రూటి కలెక్టరు గారికిని, కనాళ్ళువారు గారికిని, గుడివాడ పురవాసులకును మేమంతయు కృతజ్ఞులము. అధికారు లీనీటిగండమునుండి మమ్ము త్వరలో రక్షించెదరని నమ్ముచున్నాము.

పురవాసి.

సోలీను ఇనస్పెక్టరు బదలాయువు. విశాఖ పట్టణము లువును సోలీను ఇనస్పెక్టరు ఈ యవ అంత రాత్రి పంతులు గారికి నెల్లూరి జిల్లా గూడూరును ప్రాంగుర అయిది, వీరి స్థానమున మహమ్మదీయు లెక్కో యిక్కడికి దయ చేయవని వినుచున్నాము అంత రాత్రి పంతులు గారి కిక్కడవచ్చి కొద్ది కాలమేయునది. ఇంతలో వీరికి ప్రాంగురకు మాడ వింతగావచ్చునది, వీరుమిక్కిలి సాగువులు. హాళికాగ్రు రంధరులు అది యొక విశేషము గ్రామములవారు.

శ్రీ జ్ఞానోదయరూపము, నెల్లూరి:— ఈ నెల 18 ని బుధవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు చిలకమర్తి లక్ష్మీపురింహంపంతులుగారి ఆగ్రాసవాధిపత్యముక్రింద నొకసభ జరిగెను. దైవప్రార్థనాంతరము నేలమాతల రావకృష్ణయ్యగారు స్వాగతపద్యములు సమర్పించిరి. సమాజియుల కొందరుకన్త్రానందము గానమొర్చిరి పిమ్మట శ్రీ పంతులుగారు, మనకు ఆంధ్ర మాతకు చేయవలసిన సేవకై ఒకప్పుడలసిన కార్యములను, ఆంధ్రనాటకరంగములు ఉన్న తానగు కొంచునివారును కురించి వెల్లిడింది సభికుల కుత్సాహోపేక్షలంతేనీరి. సమాజాధ్యక్షులగు కె. వెంకటా) యయ్యపంతులు వి.వి.వి.ఎల్., గారు, “శ్రీ పంతులుగారికి, కాలవారణముతోకొని అభిమానముచేదయచేసి మాకు ఆ సేవవిషయముల పాతమును నెరవేరుటలకు, మే మొరయు కృతజ్ఞులము ఇట్టి దేశోద్ధారకులు మాసంఘము వలన విజయముచేయుటచే, మారంతయు తీరవలె నుడివి సమాజమంతపున ఆగ్రాసవాధిపతికి, కనకరత్నపద్మలకును వందన తతం బొచ్చు. జాతీయగీతముతో సభ ముగించబడినవెంటనే, ఫలాహారములును, పిండినంటలును, కాఫీ మొదలగు ద్రవాహారములును, పుష్పగుచ్ఛములును సమాజములకుబంచి వెల్లిబడినది.

క్రాంతి వీధి అనునదిని చేయబడినది. కామినీయా ఆయిర్

రజిస్టరు

ఏ శ్రీలక్ష్మీ తమ వెంట్రుకలు నుంచరముగా ఉంచుకొనలేదని, రాలిపోవుటయొనలే నని, బజారులో దొరకదు నునెలనవాడకూడదు. ఎందుకనెన వెంట్రుకలు సీనికరణము వల్ల రాలిపోవుచున్నవో అది తెలియనిమానిరి తయారుచేయుచున్నార. ఈసంగతి శ్రీలక్ష్మీ లలోంచివలయును. ఈ కామినీయానూనె మూలకలనుండి నూతన పరిశోధనపకారము తయారుచేయుచున్నది. ఈనూనె వెంట్రుకలను రాజ్య పురుగులను నశింపజేయును. దాని వలన వెంట్రుకలు కాలక తిరిగి వెనుగుచుండును. ఈనూనె వెంట్రుకలను పట్టుకలె నున్నక చేసి మెదడును చల్లగాచుండునున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక వరమాతమెప్పుడై యుటచేత తెలియని యెటునంది పల్లెటూరివానికినూడ కామినీయాతైలము తెలిసియేయున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కయెనులేదు. అది వెంట్రుకలకు విగ్రగలాచునట్టి నూనెయొన - యిది మెలుకుల కలిగించి కెరెన్సునకు చూడవచ్చుటచే మెదటికి క్రాంతిసాంపుగాచ్చి మిక్కిలి ఇంటయి కులూనమిట్టటుగా గతిగియుండును. ఇదిఅన్నటికంటె ఎక్కువకునుగుట్టుటి నూనెయొనయి ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు పన్ను పదర్శనముల ఒకయోగ్యతా నుతికయన కొంగరియున్నారు. మలీయు మేయకోరకయే నుకోలది యోగ్యతాసాక్ష్యములు నాకు వచ్చుచున్నవి. కామినీయాతైలమునుక్క నుండును పరీక్షించుటకు ఆరకాస్తాంపు మంపయెడల ఒకసారికి ఈయోగింపదగినంతమాత్రముగలబడితైలము ఇవాళగా సుపరచును. నెల నీస 1-కి రూ 1.0.0 మామనీసాలన 2.10.0 వి.వి. భార్యలు చేసె. (ప్రతి చిల్లరము నాంతులలో దొరవను.) సోపింబంటు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155 జూమూనుసీరు, పొంబయి మద్రాసు ఏజంట్:— చుతా పురసోత్రమ్ మూర్తి సిం29, వైకాలహాల్కోడ, పూలంగడినరూపము, నెల్లూరి

బీహారు నిద్రాధుల మహాసభ.

[నేమూ వేంకటసుబ్బారావుగారు]

ఈ సభకు అగ్రాసమాధిపతిత్వము వహించిన మహానాయకులు ఆదినింటుమ్మగారి మహాపూజ్యులను యొక్క గాంధీయము అని పిలిచినచో వేరొకరుగాని ఎంత బట్టించిన గ్రహించవలయును. ఏదో కష్టపడిన నూతన పద్ధతులైనను నృప్తిని దియించుకొనవలయునని, అందులకు వలసవలయును. ఈ దారి సాహసమును, మనోదృఢతను, దృఢత్వమును? కాబట్టి ప్రతి జాతిని బాగ్ లక్ష్య నడిచి, యందులకు విశేషములను పలుకుచు మనము చేయ ప్రార్థించెదమ ప్రతివాక్యమునకు ప్రయోజనము గలదు. అందొక్కరినీ మైదుల బిడ్డలనుగ నుపయోగించుచున్నామని. విషయము అనేకములు అన్నవి. సంపూర్ణముగ జరిగిన పిమ్మట ప్రతియొకరినూ గూర్చియు పలుకుచు మనసా యోచించ దగి యున్నది. ఈ యుపవాదమును, వేలకొలది ప్రతికూల ప్రయత్నములను ప్రతినిద్రాధులకు చేకూర్చు ప్రయత్నములను ప్రయత్నించుచు, శ్రేయస్కరము. అట్టి మహాసభకారము తమలోటి ప్రతికాధిపతులు చేయ తగినదై యున్నది.

ఈ మహాసభ జరిపిన విధమున, అందరి తీర్మానములను సందర్శించుచు, అందరినింటుమ్మగారి దివ్య యుపదేశసరియను, అందరి నీటిని మహాసభలను దేశమునకు చాల మహాసభ కలిగెనులను కనబడుచున్నది. ఇంతటైనను నిద్రాధి మహాసభకును దివ్యమైన విశేషములు ప్రతిపక్షములను తమసామె మొదటి ఆంధ్రనిద్రాధి మహాసభ దిగ్విజయ మొందుట్లు చే యుట చేకూర్చునట్లు కష్టములు నడుచుచున్నామని ప్రకటించుచు, అందరి, సుందరియైనను, విద్యుత్తులకు మృదయము, స్వార్థ పరిత్యాగము, మును ముది సుసాహజ మెచ్చినకొలది ప్రాస్థానికములను నిర్వహించు. కాబట్టి ఆయా సుగుణములను ప్రయత్నించుచు తమచే నుండవలయు. తొందరపడకుండుటగానూ తమ సహచారులకు కలుగజేయుట మిక్కిలి తగినదగును. తమ విషయాన్నియు, తమయొక్క బుద్ధికి గల వాదము దిగ్విజయము కాబట్టి గాంధీయము రెండువార్లు కలసి 2 రోజులపాటు విధ్వంసము నున్నా చేయవలయును. విద్యుత్తులకు ప్రధాన ప్రయోజనము ను కల్పించు వారి తేలికమార్గము కాదు. పెద్దలు విశేషముగ జెప్పినట్లుగా, నిజముగ జీవితమునందు ముఖ్యమగు ఫలితమును యొందెను, నూటికి అయిదుకంటె మెచ్చుకొనినట్లుగా, విద్యుత్తులకు విద్యుత్తులను, కాబట్టి, పరీక్షించు కృతార్థత మెరుకు రెండవదియును మనోవికాసము, నీటిపారుదల అందా సక్తి, దేశసేవారత్వము, ముఖ్యమగు అవకాశముగ గ్రహించునట్లు చేయుట విధానము. మునుపటి మామూలు ఒకరి కొకరు సేవచేసినట్లుగా, మొట్టమొదట నుండినట్లుగాని తామును గౌరవించుచున్నట్లుగా, సహాయము, సోదరభావము, ఔచిత్యము, విశేషములు, మొదలగు మంచి గుణములు పెంపొందుటయు, ముఖ్యఫలితములగుచున్నవి. విద్యుత్తులకు సామర్థ్యము యుగకరించిన మార్పులును తీర్పులు చుర్రలను పెద్దలు వ్రాసినట్లుగా, అట్టికత్తి, మార్పులకు సేవలను స్వీకరించునట్లుగా, సోగొట్టుకొనినట్లుగా, విద్యుత్తులకు సఫలములగు గాని విఫలము కానేరదు. ఈ క్రింది కృత్యమునకై యాపించిన వారు కోటికోట్లైన మందులు; కాబట్టి ఇప్పుడు సభలకులను బాంధవులను పెంపొందించుట. ఈ ప్రామాణ్యము వారికి లోడ్డి చేకూర్చునట్లుగా, దృఢమైన లాగున జేయుట మిక్కిలి యావశ్యకము. ఇట్టి, రహస్య, వైద్య, వేదములందు విద్యార్థులకు గొప్పమేలును కలుపవలయును, కేంద్రీకీ, అక్షులకు, మొదలగు సర్వకళా కాలలలోని బాలు రెల్లు కల్పించుచున్నాం య దియారముగ జెప్పుకొని మన యాంధ్రనిద్రాధులు తగునీటిని మెల్లగా యాంధ్రదేశమునకు కీర్తి దెచ్చుటకు తగు మనోవాద్యము నొసగుటకు మనమేకమై ప్రార్థించుచున్నామ.

కీర్తి శేఖరైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము ప్రతి 1-కి వెల 0-1-4, 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,
బొమ్మపాడు నెం 212, మదరాసు.

చంద్రరేఖా విలాసము

వికటకవి తాపితా మహానుభవము దశదశకు మాచియించి జగత్తుని రచించిన హాస్యరస ప్రబంధరాజము. "క. ఈశ్వరికి సమముగా గృతి. నేకవులును జెప్పించు రవి బిరుదము..." అని కవియే ప్రస్తావించియున్నాడు. రసోదితముగ సంస్కరింపబడినది. కావ్యోల్లంకర. 1-0-0 నీతికథా సంగ్రహము. — సత్త్రిము, సత్యవ్రజము. వాలికావాలకు లంకాపాదుల ముద్రాదగినది. వెల 4 అణాలు. అపూర్వసంపుట-రణము. — అపూర్వసాహస్యమును ప్రహసనము. వీని భోగి కేవల మహారాష్ట్రము చదివిన కొలది చతు లాము. ప్రతి 1-కి వెల 6 అణాలు. కాశీకూరి గోపాలరావు, 4, ఆచార్యుల వంశ, బొమ్మపాడు, మదరాసు

త్రికాలవర్ణన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్వర్తమానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మీకు ప్రాయోగి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దము మునకయి యోగ్యతావత్రిములు మీకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు: పురుషులు, బిడ్డలు వీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యుపాయము, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. మూలముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకముల లాభ నష్టములు, నస్తువుల ధరలు, పరిత్యాగఫలితములు, తిద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు నూ యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెల్ల చక్కని నీడ అద్దము	8	0	0
నీడ అద్దము	8	2	0
సామాన్య అద్దము	9	0	0

ఈ త్రికాలము అంగ్లముఖముగా వ్రాయవలెను. ఆచార్యులు వాగ్దేశ ఫలం, కరంపాద. అనందమూర్తి ముగా, కైరాజ్‌పూ Ashabhai Vaghbhijee Patel, Karamad. Via Anand. Kaira District.

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు

1904 వ సంవత్సరము మద్రాసు నీటి మునిసిపల్ టెన్డర్ నెం 240 వ సెక్షను ప్రకారము ఆర్టినియను వీధికిని తంబులెట్టి వీధికిని నడుమ నుండు ఎత్తు బాలు శెట్టివీధిని ఈ నెల 13వ తారీఖున ముక్రవారము యెడలు నీటికొనునట్లు సూచించిన కనులను జరుపుటకు గాను దిరుగ ఉత్తరువుల పర్యంతమును మూయబడును.

మినిస్టరు ఆఫీసు న్యాయ. జె. పి. మొలార్ని
కర్నూ డిపార్టుమెంటు } ప్రెసిడెంటు.
మద్రాసు 14 అక్టోబరు 15

రిజిస్టరు చేసిన బొరెల్ మార్కు

సుపీరియరు లీవరు గడియారము

దీనికి 7 సంవత్సరములు ఉత్తరవాని ప్రతి యుక్తమును. ఈ గడియారము చాలా కాలము నడిచేటందుకు నీమల్ మాకం వె నికిగాను గట్టితరమైన సామాను లతో చేయబడినది. వీటిలో మాకం వెని పేజీను పీసాయిమాక్కు చేసియుండును. ఈ సుపీరియరు లీవరు గడియారము మాకం వె తప్ప యితర కంపెనీలలో దొరకదు. యాది సుమారు కాలము మాత్ర సరియు గొండా మొందరముగను లోకల్లు అద్దపు మార్కలదియు.

మాకం వెని పేజీ ఎచ్చటను ప్రబలము కావుట కొరకై ఈ గడియారములో మాకం వెని పేజీ తప్ప వర్తక అమ్ముచున్నాము. మునుపటి వెల రు. 3-0-0. ఇప్పుటి వెల గొండా పేజీ 1, 3-0-0. విక్రయించు వాక్ కంపెనీ, భావనాపేట, మదరాసు

TELEGRAPHIC ADDRESS: "Cotala" Bombay.
Messrs, E. DAFFERN & Co.,
Post Box No. 127, BOMBAY.

ఆంగ్లము అడ్రెస్: "కోటాల" బొంబాయి

మెస్సర్స్. ఇ. డాఫర్న్ & అండ్ కంపెనీ
పోస్టుబాక్సు నెం. 127, బొంబాయి.
* ప్రకటన పత్రిక. *

ఇందువలన సకల జనులకు తెలియజేయునట్లు మనసగా:—

నీమనుంచి వచ్చు సుమాను సాతమస్తులకు మేముక్కురమే కండ్లాట్టదారులము. చిన్న దుబాణదారులను వీధివీధి తిరిగి అమ్ముచున్నాము, తామే నీమనుంచి ఈమస్తులను రప్పించి అమ్ముచున్నారను మాటలచే మోసపోకును. మాధర ఒక్కటే; తగ్గింది ఇచ్చుటలేదు. ఒక్కతూరి ఒక్క బేలుకు తగ్గక ఎంతైనను పంపగలము. ప్రతిబేలుమీదను మాపేరు గురుతు యుండును. బొంబాయి చెన్నపట్టణములయందు మావద్దకొని విక్రయించువారు చిన్న వ్యాపారులే గాక మాసరకులు నీమనుండు మార్కెట్లోనే ప్యాకింగుచేయబడి ఇక్కడికి వచ్చిన పిమ్మట ముందుగా విలువ మొత్తములయ్యు లేక మూటిలో ఒకభాగమైనను ఆర్డరుతో పనుపవలయును. తతిమ్మ మొత్తమును వ్యాల్యాపేయలిల్ పోస్టుద్వారా పనుప వలసినది మొదటి, రెండు సెంటర్లసరకులు మిక్కిలి సాతవి గాన కొను వారలకు మేము వాటిని సిఫార్సు చేయుము.

నూటికి రెండున్నరవంతున కమిషన్ ఇవ్వబడును. మీ ఏ జంట్లు మూలకముగా మాసరకును తెప్పించక మావద్దనుంచి నేరుగా తెప్పించుకొన్న యెడల మీ ఏజంట్లు నెంబరులను మార్చి మిమ్ములను నష్టపరచి మా కంపెనీకి చెడ్డ పేరు తేకుండురు.

* మాధరలు *			
నెం.	పాస్త్రకోటు 1-కి ఓరకోటు 15	వైట్ కోటు 1-కి	మా. అ. వై. మా. అ. వై.
1	0 81 0	1 8 0	0 1 6
2	0 15 0	1 12 0	0 3 6
3	1 4 0	2 0 0	0 5 0
4	1 8 0	2 4 0	0 7 0
బాలర, పాస్త్రకోటు 1-కి శ్రీలంకాకెట్టు 1-కి శ్రీలంకాకో 1-కి			
1	0 10 0	0 6 0	0 10 0
2	0 12 0	0 8 0	0 12 0
3	0 14 0	0 10 0	1 0 0
4	1 0 0	0 12 0	1 2 0

బేలు 1-కి 100 కోటులు.

TELEGRAMS.

GREAT BRITAIN.

The Air Raid on London Area.

War Office's Report.

LONDON, October 15.

The War Office says that a fleet of hostile airships visited the eastern counties and a portion of the London area last night and dropped bombs. Anti-aircraft guns of the field artillery were in action and an airship was seen to heel over and drop to a lower altitude. Five aeroplanes ascended but, owing to fog, only one succeeded in locating an airship and was unable to overhaul her before she was lost in the fog. Some houses were damaged and several fires started, but no serious damage was done to military material. All fires were soon extinguished.

The Casualties.

The Press Bureau says that the casualties from the Zeppelin raid were military fourteen killed and thirteen wounded, civilians twenty-seven men, nine women and five children killed and sixty-four men, thirty women and seven children injured. Of these thirty-two were killed and ninety-five injured in the London area.

Photographs of Zeppelin.

LONDON, October 14.

The "Daily Mirror" and "Daily Sketch" publish photographs of a Zeppelin lit up by searchlights over London.

Reconstruction of Cabinet.

LONDON, October 15.

The "Morning Post" says there is almost a universal feeling that a reconstruction of the Government is possible before many days.

Conscriptionists Reconciled.

The "Daily News" states that conscriptionist Ministers failed to carry the day at yesterday's Cabinet, but they now consider it unnecessary to resign, as they are confident of the victory of their policy. The paper asserts that there is little doubt that Lord Kitchener's sympathies are now definitely with the conscriptionists.

The Total Recruits Wanted.

Tuesday's Cabinet unexpectedly raised the total recruits wanted weekly to thirty-five thousand, whereas the Labour manifesto of October 6th asked for thirty thousand. Mr. Henderson, labour officials and also some members of the rank and file are now inclined to favour conscription. It is understood that when Lord Derby was appointed Director of Recruiting he was given six weeks to test voluntarism.

Lord Kitchener's Attitude.

The "Times" says that Lord Kitchener's attitude towards recruiting is that he is not responsible for methods. It is for him, as a soldier, to state his requirements and for the country to fulfil them.

THE FINANCE BILL.

Mr. Montagu's Statement.
Great Britain's Part in the War.

LONDON, October 14.

In the debate on the Finance Bill Mr. Montagu, detailing the part Great Britain had played in the war, mentioned that we had advanced to the Allies sufficient sums to equip and maintain in the field three million of their troops. We were entitled to be proud of our share. Our burden involved a total Government expenditure of not less than two-thirds of the estimated total national income. The cost of the war would have to be borne almost entirely out of the nation's own pocket, either from tax or loan, and everyone ought to be prepared to put at least half of his income at the disposal of the State, either in tax or loan. If we were to continue to finance the war for ourselves and our Allies, as we were determined to do, this would be only possible by all classes severely stinting themselves and re-arranging their whole life on an entirely different basis with regard to the consumption of luxuries. Mr. McKenna intended to develop the compulsory tax system as rapidly as possible, but this alone would be insufficient. Voluntary saving was also essential to ultimate victory.

British Attacks on German Positions.
More Trenches Captured.

LONDON, October 14.

A despatch from Field-Marshal Sir John French says:—After bombardment we attacked the enemy's trenches yesterday afternoon under a cloud of smoke and gas from six hundred yards southwest of Huhuch to the Hohenzollern redoubt. We gained a thousand yards but were unable to maintain the position owing to the enemy's shellfire. We captured and held south-west of Saint-Elie the enemy's trenches behind Vermelles, Huhuch road and the edge of the Quarries. We captured the main trench in the Hohenzollern redoubt.

Another Great British Offensive.
A German Report.

LONDON, October 14.

AMSTERDAM.—Another great British offensive is announced in a Berlin communique. Supported by monitors at sea and artillery northward of Ypres, the British, using gas clouds, attacked on the whole front from Ypres to Loos. The communique admits that the British penetrated north-eastward and eastward.

Dr. Dumba.

LONDON, October 14.

Dr. Dumba has arrived at Falmouth.

Compulsory Service in England.

LAHORE, October 15.

LONDON, October 14th.—Recent leaders in the Westminster Gazette indicate an increasing

TELEGRAMS.

readiness to accept compulsory service. The paper states to-day that the Labourites' recruiting effort must be given a fair trial. If it does not succeed, the Government will have the whole country's support in taking the next necessary step.—("C. and M. Gazette" cable.)

The Diplomatic Situation in Balkans.
Sir E. Grey's Statement.

LONDON, October 14.

Speaking on the Balkan situation Sir Edward Grey emphasised that his statement dealt with diplomatic not military side of the situation. He declined to reply to criticisms made by a portion of the Press of the diplomacy pursued in the Balkans because it was a somewhat delicate time for discussion. He proposed to confine himself to a short resume of the general objects of the British diplomatic policy in the near east.

Sir E. Grey desired at the outset to bring no other country of the Balkans into the war and therefore assured Turkey that if she remained neutral the Allies would see that neither Turkey nor Turkish interests suffered by the terms of peace. The entry of Turkey into the war changed everything. Turkish ships were forced by the German Officers to fire upon Russian ports and shipping without notice or provocation. All obligations of the Allies towards Turkey then ceased.

Steamers Sunk.

LONDON, October 15.

During the week there were 1501 arrivals of steamers at British ports and four steamers were sunk.

British Submarine Sinks a German
Torpedo Boat.

LONDON, October 15.

COPENHAGEN.—A great fight has taken place off Danish Island Moen near Klintholm Harbour in the open Baltic between a British submarine and a German Cruiser and three Torpedo boats. The inhabitants about 7-20 on Wednesday morning heard a terrific cannonade and saw the German Warships incessantly circling round the Submarine firing and trying to avoid the submarine's attacks. Suddenly there was a deafening explosion and a German Torpedo Boat sank hit by a torpedo. The other German vessels fled southward. The submarine now emerged and remained on the spot for some time before it disappeared.

A sharp look out was kept from the Danish coast all day for the survivors but none appeared.

Two German Warships arrived on the scene in the evening and played their searchlights vainly for an hour and then left.

FRANCE.

Discussion in French Chamber.
A Lively Sitting.

LONDON, October 14.

PARIS.—At the opening of the Chamber, M. Viviani intimated that there had been differences between M. Delcasse and the rest of the Cabinet. M. Viviani said that M. Delcasse had resigned a fortnight ago for reasons of health, but yielded to entreaties and remained. He again resigned when M. Viviani was in London, but agreed to take rest, repudiating the idea of disagreement with his colleagues. Finally M. Viviani, on Tuesday night, received a letter from M. Delcasse resigning because of a lack of accord in the Government's policy. That statement M. Viviani emphatically denied, declaring that all decisions of the Cabinet were the result of most complete understanding. M. Viviani refused to read M. Delcasse's letter of resignation.

M. Painleve, on behalf of the Parliamentary Committee, opened an attack on the Government. He was considerably cheered when he asserted Parliament's claims to share in responsibility. He demanded further information regarding the Salonika expedition, charging the Government with being surprised by events in the Balkans and not heeding the Parliamentary Committee's warning.

M. Viviani replied, vigorously insisting that the Government was unable to consider the French Parliament alone. He declared that the Salonika expedition had been most carefully planned by the Allied General Staffs. If action was delayed it was because of the necessity of not weakening the front in France, where the final decision would be reached.

The whole sitting was very lively, hence the figures of the vote of confidence are most significant.

French Generals Approve Balkan Expedition.

FONMICHERRY, October 15.

HAVAS CABLES, October 15th.—M. Viviani has declared in the French Parliament that the Generalissimo approves in full the Anglo-French Balkan Campaign. Plenty of troops have left France for the Balkan theatre.

Violent Artillery Duel.

Report from German Headquarters.

LONDON, October 15.

AMSTERDAM.—A Correspondent with the German headquarters telegraphs under date October 15th:—An artillery duel of great violence has taken place in Champagne, the French attempting especially to disturb our communications by heavy calibre fire. The salient points of our position such as Tahure and Sommepey suffered severely.

Violent Bombardments and Fierce Grenade
Fighting.

LONDON, October 14.

PARIS.—A communique mentions particularly violent bombardments in Artois and fierce grenade fighting at Lihons. The Germans in Champagne threw poison shells on our rear lines. The French batteries replied every-

TELEGRAMS.

where. A German attack in the wood westward of Tahure was repulsed by our fire.

There has been continuous reciprocal cannonade in Lorraine.

Artillery Actions in France.
French Aeroplanes at Work.

LONDON, October 14.

PARIS.—A communique reports artillery actions in Artois on the Aisne in the environs of Rheims and in Champagne. Fights with bombs and torpedoes occurred on the heights of the Meuse. A squadron of twenty aeroplanes bombarded the station of Bazancourt. A German captive balloon and aeroplane were brought down by aeroplanes.

GREECE.

Greece Throws over Treaty with Serbia.

LONDON, October 15.

ATHENS.—The Greek Government has formally informed Serbia that the Bulgarian attack arises from an extension of the area of the European war and not a Balkan war. Consequently Greece declines to abide by the treaty with Serbia.

Bulgaria's Notification to Greece.

LONDON, October 15.

ATHENS.—The Bulgarian Minister has officially informed M. Zaimis that Bulgaria has declared war on Serbia.

SERBIA.

News From Nish.

Enemy Pressure Increasing.

LONDON, October 15.

Reuter learns that to-day's news from Nish shows that the enemy's pressure on three fronts is increasing. The enemy are concentrating fresh forces and aiming at cutting communications, but, despite fierce attacks day and night since October 5th, the enemy have only advanced by inches. The Bulgarians have merely advanced a mile across the frontier at one point.

JAPAN.

International Peace Congress.

Japanese Premier's Message.

LONDON, October 15.

SAN FRANCISCO.—The Japanese Premier, Count Okuma, in a message to the International Peace Congress, says:—"A world peace is a fantasy and will remain such till the militaristic order of things is changed. A hope of peace is impossible while nations and individuals exist who exalt themselves as absolutely superior to every one else and appeal to physical force to assert that superiority."

Proposed Conference of Neutrals.

The Congress decided to send Mr. Jordan, Chancellor of Stanford University, to Washington to urge President Wilson to convoke a conference of neutrals with a view to peace.

GERMANY

German Ore Steamers Sunk.

LONDON, October 13.

COPENHAGEN.—Two more German steamers carrying copper and iron ore have been submarined off the South of Sweden.

Three More German Steamers Reported Sunk.

LONDON, October 14.

COPENHAGEN.—A German steamer which has arrived at Kalmar reports that she saw three German steamers sunk on Monday after explosions. German steamers are crowding into Lulea harbour, whence they are afraid to emerge.

Germany's Military Position.

WITHDRAWAL OF GERMAN FORCES.

From the Russian Front.

LAHORE, October 15.

LONDON, October 14th.—The "Times" military correspondent says that 14 German divisions have been withdrawn from the Russian front. Eight have been reported in the West and the remainder have gone to the Danube. This withdrawal has restored the Eastern position in Russia's favour. A more fatal course for Germany's ultimate success could not be suggested by her worst foes. Russia will slowly pass to ascendancy. Her new millions will begin to move in spring with fatal consequences. Germany will then have used up her reserves of military age. The troops sent west have apparently done little more than make up the losses incurred during our recent offensive. The whole of the local general reserves in the West have been used. A threatened point in the line is now only reinforceable at the expense of another point. No new formations have appeared anywhere for many months. It is perhaps true that Germany lacks men to create them.—("C. and M. Gazette" cable.)

LONDON, October 14th.—The "Echo De Paris" learns that German counter-attacks in the West are costing them a division daily.—("C. and M. Gazette" cable.)

Precaution in Germany.

Against Hostile Air Raids.

LONDON, October 16.

Newspapers in Copenhagen Bremen, Hamburg, Kiel and Danzig describe the preparations at the German

TELEGRAMS.

coastal towns against aerial raid. People were elaborately warned that in the event of any raid guns would be fired and church bells rung. Then the Authorities decided on a rehearsal but when firing and bell-ringing began people in every town instead of obeying the instructions were seized with panic and fright and rushed to Military Headquarters. Newspapers appeal to the public to show greater self-possession next time.

Kaiser's Son Engaged.

LONDON, October 15.

AMSTERDAM.—The engagement is announced of Prince Joachim the Kaiser's son to Princess Marie Auguste of Anhalt.

Smuggling Rubber into Germany.

COPENHAGEN, October 15.

The authorities have confiscated a big quantity of raw rubber contained in a large number of cases consigned to Germany as tinned fish.

UNITED STATES.

United States' Navy.

A Five-Years Building Programme.

LONDON, October 15.

WASHINGTON.—Mr. Daniels, Secretary for the Navy, proposes to recommend a five years naval building programme, asking for fifteen to twenty dreadnoughts and battle cruisers with a proportionate number of submarines, scout-cruisers, destroyers, and auxiliaries. It is stated that President Wilson and Mr. Daniels are agreed that the fleet must be almost double within the lustrum. It is estimated that the first year's programme will cost 248 million dollars.

Increase in Naval and Army Expenditure.

WASHINGTON, October 15.

President Wilson has approved the increase of the Army by a hundred thousand men and the creation of a reserve force of 400,000. The additional expenditure involved in army and navy shows an increase of thirty one millions sterling. It is expected that the congress will approve.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

H. E. the Viceroy's Tour.

Departure from Simla.

SIMLA, October 15.

H. E. the Viceroy left Simla to-day on tour and had a most cordial send off. A large gathering assembled at the Viceregal Lodge to say good-bye, including the Lieutenant-Governor of Punjab and Lady O'Dwyer and all the members of His Excellency's Council and officers of the Punjab Government and other officials and residents and their families. There was also a good turn out of Simla Volunteers under Colonel Henry. The Secretariat Officers awaited His Excellency at the Railway Board Offices and gave him a cheerful send off. At the Railway Station, before stepping on to the special motor trolley, which was to convey the party to Kalsa, His Excellency presented a handsome watch to Khan Sahib Akbar Abdur Rahman, Station Master.

Plague.

SIMLA, October 15.

With the termination of the monsoon, plague has taken an upward turn in Western India. The returns to-day published for the week ending the 9th instant show in the Bombay Presidency 1,744 deaths, Central Provinces 495 deaths, Hyderabad State 175, Mysore State, 111 deaths, Madras Presidency 56, United Provinces 47. Behar and Orissa 12, Burma 20 and the Punjab 3 deaths. Total number of deaths is 2,574 in all India and Burma.

The Dacca University Despatch.

Sent to the Secretary of State.

SIMLA, October 15.

The comprehensive despatch on the Dacca University containing the final detailed proposals of the Government of India is being sent to the India office by to-day's mail. This is the last educational despatch which Sir Harcourt Butler has signed as Education Member of the Council. The draft Bill dealing with the proposed University is also ready and goes with the despatch. His Excellency the Viceroy will leave this evening for Neilatal where his stay will be informal. He will open a small suspension bridge en route. He will reach Dehra next week and remain there till the end of the month, just time enough to enable the Viceregal household to reassemble at Delhi. His Excellency will subsequently shoot in Bikaner and Bharatpur and visit Punjab in December. It is quite probable that Lord Hardinge will visit Benares and Bankipur in February.

CALCUTTA.

Commutation of a Death Sentence.

CALCUTTA, October 14.

The Governor in Council has been pleased to commute the sentence of death passed on Hasmat Ali by the High Court on a reference made by the Additional Sessions Judge of 24 Jarganas to one of transportation for life.

Yet Another Dacoity.

CALCUTTA, October 15.

A dacoity was committed in the house of a shopkeeper of Pradhanpante Village near Barakar, East Indian Railway. About twenty dacoits broke into the house, but were met by the owner who stood his ground and

TELEGRAMS.

attacked them with bow and arrows wounding three men. The dacoits retired with some bundles of cloth they had seized. Two suspects were arrested by the Railway Police who subsequently secured the whole gang.

BOMBAY.

The All-India Moslem League.

BOMBAY, October 15.

The Mahomedan leaders here, who had opposed the holding of the All-India Moslem League in Bombay, have not yet made up their minds to take part in the session which, it is said, will be held in Easter Holidays, either in Lucknow or Bankipore. His Highness the Aga Khan has kept himself in touch with the leaders here and the latter are prepared to follow his advice, when he returns here next month.

Bombay Water Supply.

BOMBAY, October 15.

The reduplication of the Tansa Main for giving an increased supply of water to the city is now almost completed. Only a few details remain to be settled. The opening ceremony will be performed by His Excellency the Governor from the top of the Malabar Hill on the day to be fixed by him between the 8th and 12th December.

Preparations for the Municipal Congress.

BOMBAY, October 15.

Preparations for holding the next sessions of the Indian Municipal Congress are being vigorously carried on, and the Reception Committee have approached the Municipality for permission to erect a mandap on the Gowalia Tank site, as the maidans are not available this year.

The Indian Civil Service Examination.

Nominations Impolitic.

BOMBAY, October 15.

Referring to Lord Islington's Bill for admission of persons into the Indian Civil Service without examination the "Bombay Chronicle" remarks: "Instead of resorting to dubious methods of nomination the object should have been to give greater opportunities to Indians in the Provincial Service, to be taken into Civil Service by a competitive examination in India. Continuing the paper says:—"It is impossible to avoid the conclusion that Mr. Chamberlain and his advisers are taking advantage of the opportunity created by the war to force a highly controversial measure on India and flood the country with third rate and fourth rate men from England in an absolutely arbitrary manner. The danger to the moral strength of the British administration, which such an inevitable system of nepotism will bring about, will be incalculable."

PUNJAB.

Conferences in the Punjab.

LAHORE, October 14.

Besides the Sikh Educational Conference, which meets at Ferozpur during the Dasara holidays on the 16th and 17th instant, there will be held a Session of the Punjab Temperance Conference at Ferozpur on the 16th under the presidency of Professor Ruchiram Sahni of the Government College, Lahore.

Sardar Bahadur Heera Singh, Subadar-Major of Moga is the president of the Reception Committee of the Temperance Conference.

The Viceroy's Visit to Lahore.

Reception of Indian Commissioned Officers.

LAHORE, October 14.

It is notified that during H. E. the Viceroy's forthcoming visit to Lahore from the 9th to 11th December, he will hold a reception of the Retired Indian Commissioned Officers and also of any Indian Commissioned Officers who may be in the Punjab on leave from the front, or awaiting invaliding boards if they are well enough to attend.

SOUTH INDIA.

The Coonoor Abduction Case.

COONOOR, October 15.

Mrs. Quinn cross-examined by Mr. Gonsalves said that she went on six occasions to Mrs. Newman's. On three occasions she spoke for quarter of an hour, once in the verandah, once in the bedroom and once in the ante-room, because Mrs. Newman's son was ill in the bedroom. On other three occasions the servants said Mrs. Newman was out. My first visit was a week after Mrs. Newman went to Connemara Cottage. Mrs. Newman and I were talking in the bedroom. On the day of rescue the impression left on my mind was that Marie was reluctant to go home with her sister.

Questioned by Mr. Ramaswamy Iyengar witness said:—Marie asked me to bring some patterns of the latest style for a new dress. Marie came into the bedroom a second time for this purpose. On this occasion Marie gave me sweets. Mrs. Newman was hard up, but she talked nicely, and put me off.

Re-examined, witness said, it was a week after Mrs. Newman came to Connemara, that she saw Marie.

Cecilia, cross-examined, said she knew the whole Reilly family and Marie since she was a child. She did not speak to Marie when she came to Star Villa. Witness last saw her at the Cottage before Marie's mother's death.

Questioned by Mr. Ramaswamy Iyengar witness said:—A Policeman brought me to Court, and we talked about the case on the way.

One Muthu, another witness, entering the box the Court explained to him the nature of the oath he had taken. Mr. Gonsalves asked the Court to make a note of this.

Cross-examined, Mali Rungan said that he came twenty to twenty-five times to the Connemara Cottage. On each of these occasions he spoke to Marie near the dining room. Motor car Sam came four or five times. Marie spoke to him also. Cochin Rajah's agent came once.

Questioned by Mr. Ramaswamy Iyengar witness said Mrs. Newman's son was ill at Connemara and Dr. Carroll attended each day for six days while Marie was there. The doors in the Connemara Cottage were not locked. One night Marie rode on Mrs. Newman's donkey in the Connemara compound. Mali Rungan protested at her exposing herself. Marie once sent the car to fetch Norman Newman and she came. I have spoken to Marie.

The Court asked witness in English how long he had been butler, and he replied two years. The same question was repeated in Tamil and witness said one year butler and one year cook.

Mrs. Clapp, cross-examined, deposed:—Immediately after arrival of the carriage Mrs. Newman borrowed three Rupees. One cart with Mrs. Newman's things left at 10 o'clock children went with Miss Newman for the cart at 5-30. The cart arrived later and Mrs. Newman left after taking leave of witness about 9 P. M.

Questioned by Mr. Ramaswamy Iyengar, witness said:—My Children used to go with Mrs. Newman's children. Inspector Subrachar came to Madras and took statement from me.

Mr. N. S. Ramaswamy Iyengar, requested the Court that Mr. Loveluck should be tendered for cross-examination, as it was clear that he was the Investigating Officer and that, as per ruling referred to in Dr. Swaminadan's, to the effect that in all important cases the Police Officer making investigation should be examined as a witness regarding the circumstances of the investigation. It was clear from the case that it was started by the complaint being handed over to Mr. Loveluck at Ooty, before Mr. Walker's office by Miss Adolphine Reilly on the 24th. It was he who arrested Miss Violet Reilly, took her to the Sub-Jail, immediately received her on bail, ordered Mr. Tottenham to arrest Rangaswamy and Mrs. Newman at Coonoor, attended the Sub-Magistrate's Court on the 25th to oppose bail, subsequently went to Coimbatore on the 27th to oppose bail and instruct the Public prosecutor in the Sessions Court and took Miss Violet Reilly on the 28th to Mr. Young for her being examined and who in the complaint had written that he had investigated the case.

After arguments on this point, the Court said that he would be examined, as a Court witness.

Mr. Walker said that he would not cross-examine.

Mr. Ramaswamy Iyengar stated that Mr. Young would have to be examined with reference to Violet Reilly's evidence.

Inspector Wilkins, cross-examined, deposed: Rangaswamy was arrested on the 24th and locked up in Police station. Next morning there was an application for bail. I did not produce the accused, as I had not finish my investigation. The Superintendent promised to come at 11 A. M. but did not come till 3 P. M. As long as I was in Court the accused was not produced. I gave instructions that the accused should be taken for production before Magistrate at 9-50 P. M. I had information that an attempt to rescue the accused would be made at Black Bridge, so I gave an escort, as the accused was concerned in an important case. I completed my report under Section 157 at 9-30 and at once handed it to the escort waiting to take the accused. My examination of witness that day lasted from 6 A. M. to 4 P. M. After that I had to record the matter in my diary. I examined about 50 witnesses altogether in this case. I had conversation with Violet Reilly at Ooty and recorded it in my diary when I came to Coonoor.

The defence dispensed with cross-examination of Mali Rungan and some other witnesses. As witness Madras could not be found, the village moneygar was called to state that Rungiah Gowden and Co., had a coachman named Madras. He had seen him about a month ago.

This closed the cross-examination of witnesses and the further hearing of the case for argument is fixed for next Wednesday at Ootacamund. The Court enquired whether the defence desired to call any defence witnesses. Counsel intimated that they did not propose to examine any defence witness at this stage.

Munition Manufacture at Pondicherry.

PONDICHERY, October 14.

Best and Company's materials has arrived for shells. Work is begun in both their factories, and the turnout of which is likely to be a hundred shells daily.

To Salvage Emden.

COLOMBO, October 15.

The Commonwealth Department of Defence has accepted the contract to salvage the Emden. Australian newspapers now report that 50 men will form the salvage expedition. Mr. Eric Falton will write the story of his trip and engage in zoological, biological and botanical research. A moving picture operator will also accompany the party. Captain B. M. Chellow is to be the navigator and Driver, and Chief submarine expert. The Head of the Syndicate is Mr. E. G. Darnby, who is also a Driver, having gained his experience on the Canadian Pacific Railway Company.

A Tamilian Convicted.

COLOMBO, October 15.

A Tamil, Ponnuswami by name, was convicted recently of intimidation in pointing a gun at Havildar Ram Singh and two privates of 28th Punjab at Newara Eliya and sentenced to two years' rigorous and two years' Police supervision. Accused appealed, but sentence has been confirmed.—"Ceylon Observer".

UNITED PROVINCES.

The Benares Sedition Case.

ALLAHABAD, October 15.

The names of Mr. S. R. Daniels, Sessions Judge of Allahabad, and Mr. E. P. Fawcett, I. C. S. are mentioned as likely to be selected as members of the Special Tribunal to try the Benares sedition case which will commence at the end of this month or beginning of next month.

అనంద గ్రంథమాలయందలి - ప్రథమకుసుమము

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము

అంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము.

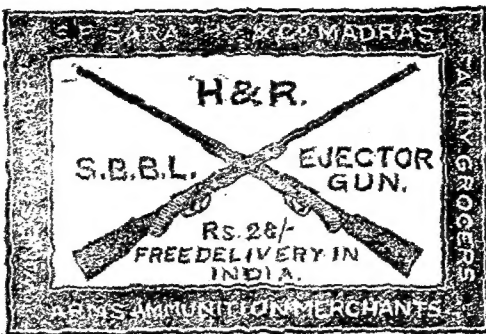
ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 అతిసుందరమైన చిత్రములు ఉన్నవి. కొన్ని ప్రభుత్వ మిగిలి ముందుకుబట్టల కీర్తనలు ముద్రాపితమై యున్నవి.

మోటారు బండ్లు

మోటారు బైక్లు, కాన్సు, ప్రయాణికులకు స్పర్శన కాన్సు, కావలసిన వారు ఈ క్రింది అధికారుల వారమున.

Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

వీడ్కోల్ తయారీ చేయుచున్న యాదిన కనుకరించబడినట్లు తోడుకుపాతల మార్కుగల నిష్పత్తిలను తెప్పించుకొనుట.

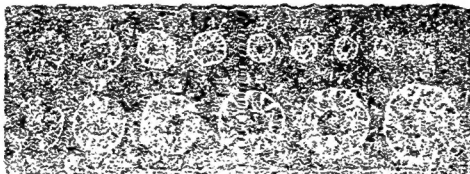

మహాకవి మునుకుండు వరయ్యరాజు పాపానుల ధరలను బట్టి ధర్మ కొరకు వ్రాయుడు.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

మరాఠ్ ప్రభుత్వము, మదరాసు శాస్త్రము.

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్లు ఇతర ముద్రాపితముల బ్రాహ్మణులకు తగుమైనట్లు ఇమిలెదవకా కొత్తలున్న వైకాంతములు వస్తరా కిమలములున్ను

ఆకాశవిమానము

వీరిని గురించి యిదిగఱ కనుకను తెలుగులో ప్రాంతి యందలేదు.

గౌతమబుద్ధుడు

ఇందు గులభిత్తిలో బుద్ధుని చిత్రము చిత్రము చూడవలసి మిగిలి రసవంతముగా వ్రాయబడినది.

వణిగం నన్యము

70 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి చెందబడిన ప్రసిద్ధి బడసినది.

మద్రాసు నన్యము.

మేల్కొన చూచిన మనాసనకర్తల పెద్దబడ్డ 0.4

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,

తపాలపెట్టె నెం 188 మ, ముద్రాసము.

వనోపధి సారసపరిలా

ఇది రేపానుండులుట పెత్తునగడ్డలను మిగిలి కల చర్యకొగములను బాగులేదు.

Proprietor Dr. P. D. SAVANT Panaswadi, No. 142 No. 2, Bombay

మాగాణిభూములకు నీరుపారిండు

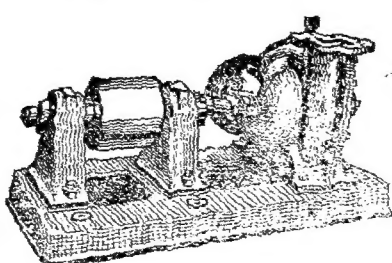
సాన్ గైరోను మించిన నీరుతోడుయంత్రము

(పంపు) లేదు.

పేరొందిన మధ్యస్థలాపకర్షణ తిరుమలయంత్రము.

పైపు "A" పైకి 36 అడుగులవరకు.

గృహపాపయోగమునకును, తోటలయందు నీరుపారిండుకొనుటకు

చిన్న చిన్న చేయంత్రములును కావలసినచో కిందిఅడనుకు వ్రాయుడు.

ఓళ్ళు అందు కంపెనీ లిమిటెడ్, ఇంజనీయర్లు. 9 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

మున్ముందే కె.ఎం.హానాంగి పౌండర్స్, లావణ్యము, మృత్త్యుమరణముగ లిఖించబడినవి. దీనివలన 31 వ తేది అంతా నొకసారిగా నామక రూపముల విలువలకు చూపబడు నొసవలకు క్యాలండరు వినియోగముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అనాచితని పంపవలయును.

ఇదిగలదు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డి.పో,

109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబులెట్టవిధి, మద్రాసు.

కొయ్యలములకల క్యాలండరులు కొద్ది పనులు ముద్రించబడుచున్నవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన యాకాభిలాషులు గలుగగా.

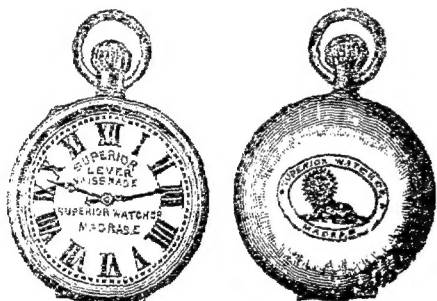
ఇశాం! ఇండియానుహిమ, ఇశాం!

ఈ పుస్తకమునందు ఇండియా దేశముయొక్క విశేష విశేషములను అత్యంత ప్రశంసలతోనుండి గ్రహించి అత్యంత ప్రశంసలతోనుండి గ్రహించి యున్నాము. ఇండియా దేశమునందు జన్మించిన ప్రతిభావంతులను అత్యంతగా జనన వలయును. ఈ పుస్తకమునకు తెలియ. తపాలాఖర్చులేదు. ప్రైవేట్ ముద్రాకర్ గోవింద్, అలహాబాద్ బోంబాయి, 151 బ్రాడ్వే, 98 మాంబులోడు, మద్రాసు.

సుకేశనంజన తైలము:— ఇది మంచిను వాడవలగు తలనూనె పెండ్లుకలను పెంచును. మృదువుపరచును. చలనశీలము. పుష్పముల వాసన గుప్పించి కొట్టుచుండును. సీసా 0-8-0
ఉడ్డుకర తాంబూలము:— యిది తాంబూలములలో గాని విడిగా గాని, 1, 2 మాత్రములు ముక్కలై రుచి కరముగానుండుటయే గాక, ఆజీర్ణము, వాయునాశ, కడుపుబ్బరహా, అరోచము మొదలగువాటిని హరించి మనోహరముగా కలిగించును. 200 మాత్రముల సీసా 0-2-0 డబ్బీ 1-4-0.
వి. పి. చార్జీ లేదు. క్యాట్టాగు ఉచితము.
ఆయుర్వేద సమాజ్, పొంబాయి. (గుంటూరు జిల్లా)

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్స్ (రిజిస్టర్డ్) వాచ్

సెల్ గోల్డునుతో. చక్కని గోల్డునుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్టేజీ 0-4-0.

మండు

కెనక

నే మిడియం కెనకలదేమిట స్విస్ట్లొందునండి తక్కువ టెలలో వై.గడియారమును రప్పించి యందఱకు తృప్తికరముగా పంపుచుండునది యందఱ తెలిసినదే. ఈ ఘోరయుద్ధసమయమునను, భాగ్యవంతులైన వారు దీనిని మునుపటికన్న మేలి మిగ నుండవలయునను తలంపుతో వై.చిత్రమున నుండువాడిరి గడియారములను ఈ మూడవతూరి రప్పించితిమి. దీనిచే మాకు కలుగుచున్న అధికముగ కలిగినను లీడసాదలను కొని యానం దింతురను నుద్దేశముతో వశేతలకే యిచ్చెదము. మునుపటి గడియారములకన్న మెండు. ఇట్టిది గిల్లుమునా మెండు. ఇటుల వానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి వానికి నుంచియూచినయెడ భేదములు తెలియును. ఇందు మాకంపెనిమేరు ఎర్రనిసిరాతో రెలుమీద నుండును. (సీంహము) గుఱుతుతో మాపేరు గడియారము వెనుకముఖంలో చెక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టర్డ్ ప్రేమమున్నది. దీని పనిచేయున సుతూరముల చక్రచక్రముల కెంపు లవర్చియుండును. డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు మాముండును. దీనిచే గడియారమును ముట్ట మొదలై నవి చేరవు. వేయేటి ఒకటిలేప్పించియూడును. ఈ గడియారము నుంచి వెట్టెమీద మాకంపెనిమేరు గడియారముపేరు గిల్లి అక్షరములతో నుండును. వెట్టెమాత్రం లోతట్లైన గ్యారంటీ ప్రతీకముండును. చక్కని గోల్డునుతో వెల రూ. 3-0-0 పోస్టేజీ 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టర్డ్ గడియారము

5 సం.ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గోల్డునుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్టేజీ 4 అణాలు.

ఇది మాకోసమే సిద్ధపఱచబడినది గాన వెనకదేనుండదు. లీడసాదలను గొనుట రుచియు తక్కువకలె సందితిమి. తెలస్వల్పమైనను ఫలమధికమని యనుభవమున తెలియును. దీనికి వెనుకముఖమైన ముద్రామార్కు చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంతి గడియారములకు తప్ప దేనికిండదు. కాన మాగడియారములను గొనువాడు మార్కును జూచి తీయవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానులచే జేయబడి, డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూము కలిగియుండుటచే, చాలకాలము నుండుక తృప్తికరముగ పనిచేయును. పడగల్గినను, జారిపడినను, గుఱుపుస్సారిచేసినను కొన్ని గడియారములవలె ఆగదు. సుయ్యనకాల మాను చూపుచుండును. ఈ మూడవవర్గములకు ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని కలిగించిన సత్యావస్థయులు తెలియును. గడియారము వెట్టెపై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. వెట్టెలోకల గ్యారంటీప్రతీక మతికించియుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూముగలది) గోల్డునుతో 8-0-0
ఈ గడియారములను మార్కెట్లోరకును.
ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గోల్డునుతో 2-8-0
రంగూన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గోల్డునుతో 2-8-0
మాచిరునామా:— సుపీరియరు వాచి కంపెని, పోస్టుబాక్స్ నెం 167, మద్రాస్

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:— గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

తైలినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహు ప్రాచీనకాలమునుండి శాకములలోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0

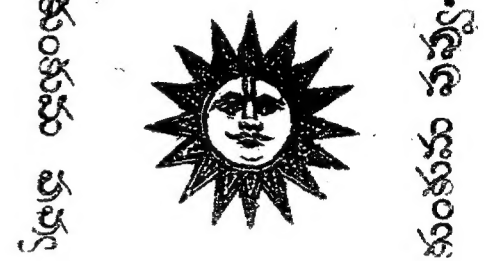
అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశరహితము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచిక: వి. పి. గా. పంపుమును.

వలయువాడు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,

145, కాళవీధి, మద్రాసు అని వ్రాయుడు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును కొనువారు మార్కెటు న్నున్న గమనింపుడు. కరస్పాండ్లెన్ను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెని.

21, హన్మంట్, బొంబాయి.

మాతన రోమసంహరి. బేగంసాహిబ్.

ఒక కూరి ఉపయోగించుట వలన శుభమునందు ఈ భాగమునయుండు శోమము ను వెనుపులేక శుభముగా నుండును. చర్మము యొక్క స్వభావ మెరంగునకాంతిని పొగొట్టుక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి. వెల రిజిస్టర్డ్ సె 151-0-0 వి. పి. ఖర్చులేదు.

ఆర్. వి. మండిట్ అండ్ కంపెని, బందరవీధి, మద్రాసు.

టానికులకురాణి

మదనమంజరి మాత్రము.

ఇది రక్తమును శుద్ధి చేయుటయందును వర్ధింపుట యందును సమర్థవంతము సుబ్బ ప్రతికము మొదలగు వ్యాధులను పొగొట్టుటయందును సదృశ సరములకు బలము నిచ్చుటయందును సాటిలేనిది.

40 మాత్రముల డబ్బీ క్రయము రూ 1-0-0

రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ

20 వీవాబాద్ రోడు మద్రాసు.

చిత్రలేఖనము

అస్తునుడు - మత్స్యయంత్రము తెగ వేయుట.

చిత్రలేఖనం దసమాన పాండిత్యము సంపాదించి, ప్రఖ్యాతిగాంచిన, ఎ.ఎన్. రామ గారిని యెరగనివారుండరు. వీరిచే వ్రాయబడిన వైచిత్ర్యవంతులగు ప్రతిమల్లడిలకక కలిగి స్వభావసిద్ధముగా నున్నవి అందు శ్రీకృష్ణానిబాంధము, బలరాము సత్యావధము, దుర్యోధనుడు నిరాకాళియమును పుష్పరామపౌష్టము (దోపిడి యానందము) బాగ్యముల ఉత్సాహము, అర్జునుని బోధావధము, ప్రేమకుల సమర్థమును, భాగ్యవృష్టితో మంచి తీరకలయును గాని చెప్పటకు సాధ్యము కాదు ఇట్లుగి శ్రీమత్ భారతాదిగ్రంథకర్త, కవిరాజు, శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాశ్మీర గారు వ్రాయుచున్నారు.

వైచిత్ర్యవంతులగుండి తీయబడిన పోటో గ్రాఫుకుము.

వి. పి. వ్యాసా శోనినవానికి పంపించబడును.

పటము కొలత 12x10 అంగుళములు, పోటో, కొలత 8 1/2 x 6 1/2 అంగుళములు యందును. ధర రూ. 1-0-0.

వి. పి. చార్జీ ప్రత్యేకము.

అడను:— మేనేజరు,

రామ్స్ నూడియో, రాజమండ్రి.